

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ
REPUBLIKY**

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

„Návrh Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020)“

**PODĽA ZÁKONA Č. 24/2006 Z. Z.
O POSUDZOVANÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV V ZNENÍ
NESKORŠÍCH PREDPISOV**

Júl 2013

I. Základné údaje o obstarávateľovi.

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálnych programov a projektov

2. Identifikačné číslo

42181810

3. Adresa sídla

Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Martin Húska
generálny riaditeľ sekcie environmentálnych programov a projektov
Ministerstvo životného prostredia SR
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
email: martin.huska@enviro.gov.sk
tel: 02/5956 2351

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

PhDr. Miroslava Hrušková, CSc.
riaditeľka odboru riadenia programov
Ministerstvo životného prostredia SR
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
email: mirka.hruskova@enviro.gov.sk
tel: 02/59562517

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Návrh Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020)

2. Charakter dokumentu

Program je strednodobým strategickým dokumentom národného charakteru zahŕňajúcim celé územie Slovenskej republiky a vzťahujúcim sa na programové obdobie 2014 až 2020

3. Hlavné ciele

Globálnym cieľom Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020) (ďalej len „OP KŽP“) je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, a to prostredníctvom aktivít zameraných na:

- Ochranu a udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry – v rámci tematického cieľa 6 Ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívnosti využívania zdrojov;
- Adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami, riadenie a prevencia súvisiacich rizík – v rámci tematického cieľa 5 Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizika;
- Energeticky efektívnejšie nízkouhlíkové hospodárstvo - v rámci tematického cieľa 4 Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch.

Globálny cieľ OP KŽP je vyjadrený v podobe jednotlivých špecifických cieľov, na ktorých dosiahnutie sú zamerané jednotlivé typy aktivít. Ich prostredníctvom bude možné podporiť udržateľný rast a to konkrétne:

- dosiahnuť environmentálne udržateľné využívanie jednotlivých zložiek životného prostredia, najmä podporou investičných priorít v rámci tematického cieľa 6;
- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu prírodných zdrojov a udržateľnému hospodáreniu s nimi;
- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu energetických zdrojov prostredníctvom investičných priorít zameraných na podporu energetickej efektívnosti v podnikoch, ako aj verejných infraštruktúrach v rámci tematického cieľa 4;
- podporiť udržateľné využívanie energetických zdrojov prostredníctvom investičných priorít zameraných na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie v rámci tematického cieľa 4;
- podporovať technológie priaznivé vo vzťahu k životnému prostrediu a tým zmiernovať zhoršovanie jeho kvality, a to prostredníctvom investičných priorít v rámci tematického cieľa 4 a tematického cieľa 6;
- zabezpečiť vhodné podmienky pre život obyvateľov a hospodárske aktivity predchádzaním rizík vyplývajúcich zo zmien klímy, a to najmä prostredníctvom investičných priorít v rámci tematického cieľa 5.

4. Obsah strategického dokumentu

Operačný program Kvalita životného prostredia je strednodobý dokument na obdobie rokov 2014 až 2020. Predmetné oznámenie o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vychádza z pracovného návrhu Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020) – verzia 0.2 z 28. 6. 2013. V prípade zmeny uvedeného návrhu sa tieto odrazia v dokumentácii z ďalších krokov procesu posudzovania návrhu OP KŽP podľa zákona.

Návrh OP KŽP vychádza z výsledkov analýzy súčasného stavu životného prostredia a energetiky v SR, z priorít definovaných v dokumente Európa 2020 - Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, z Národného programu reforiem Slovenskej republiky, zo záväzkov SR, platných právnych predpisov EÚ a medzinárodných dohovorov v oblasti životného prostredia, ako aj legislatívnych opatrení EÚ pripravovaných v súčasnosti (návrhy nových smerníc a nariadení v oblasti životného prostredia), ktorých prijatie sa očakáva v priebehu Programového obdobia 2014 - 2020 a povedie k potrebe zabezpečenia ich finančne náročnej implementácie.

OP KŽP bol vypracovaný v súlade s materiálom Návrh štruktúry operačných programov pre viacročný finančný rámec Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020, schváleným Radou vlády SR pre prípravu Partnerskej dohody 2014-2020 dňa 11. 3. 2013 a následne vládou SR na jej zasadnutí dňa 20. 3. 2013.

Program je dokumentom národného charakteru, ktorý je postavený na princípe partnerstva a na princípe udržateľného rozvoja, čo sa prejavuje vo výbere prioritných oblastí a na výbere aktivít a projektov, ktoré k tomu najefektívnejšie prispievajú. Aktivity v oblasti životného prostredia a nízkouhlíkového hospodárstva sú v Pozičnom dokumente Európskej komisie zahrnuté do priority financovania „2.4 Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov“.

Celkové zameranie OP KŽP, ktorým je podpora trvalo udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov vychádza z priorít stratégie Európa 2020 a cieľov NPR SR. S cieľom jej zabezpečenia boli do investičnej stratégie OP KŽP zahrnuté tri základné tematické ciele, a to:

- ***Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (tematický cieľ 4)***
- ***Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizika (tematický cieľ 5)***
- ***Ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívnosti využívania zdrojov (tematický cieľ 6)***

Jednotlivé tematické ciele sa naplňujú prostredníctvom investičných priorít, špecifických cieľov a hlavných typov aktivít tak, ako to uvádza nasledujúci prehľad prioritných osí, tematických cieľov, investičných priorít, špecifických cieľov a hlavných typov aktivít.

Aktivitami tematického cieľa 4 bude široké spektrum aktivít súvisiacich napríklad s rekonštrukciou a modernizáciou stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti či zvýšenia energetickej účinnosti. Rovnako sú tiež plánované aktivity na výstavbu, modernizáciu a rekonštrukciu zariadení pre vysoko účinnú kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Aktivity zamerané na podporu využívania obnoviteľných zdrojov (najmä lokálne dostupnej biomasy) sú predpokladané napríklad pri efektívnom zásobovaní teplom, vrátane podpory viacpalivových systémov, ale taktiež budú

podporované aktivity na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení súvisiacich s výrobou energie z obnoviteľných zdrojov.

Navrhované investičné priority a intervencie definované v rámci tematického cieľa 5 sú nástrojom na zvládanie očakávaných výziev a zároveň prispievajú k naplneniu hlavných cieľov stratégie Európa 2020. Tieto priority a intervencie tiež prihlasujú na priority Dunajskej stratégie, konkrétne na:

- Riadenie rizík v oblasti životného prostredia
- Zvýšenie inštitucionálnej kapacity a spolupráce

Z uvedeného vyplýva, že investičná stratégia OP KŽP je stanovená tak, aby smerovala k podpore udržateľného rastu, t.j. zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti hospodárskeho rozvoja a „zeleného“ ekonomického rastu, vyznačujúceho sa kvalitnou environmentálnou infraštruktúrou a umožňujúceho zachovanie vyhovujúceho stavu jednotlivých zložiek životného prostredia aj pre budúce generácie.

Investičné priority v rámci tematických cieľov 4, 5 a 6, zahrnutých do investičnej stratégie OP KŽP, spájajú zlepšenie kvality životného prostredia a investície do čistých technológií, kladú dôraz na zvýšenie efektívnosti využívania prírodných zdrojov, vrátane energetických zdrojov a na zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie na energetickej spotrebe, ako aj na obmedzenie nárastu emisií skleníkových plynov, ktoré je základným preventívnym opatrením na znižovanie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a zároveň ho dopĺňajú podporou adaptačných opatrení zameraných na prispôbovanie sa zmenám klímy, ako aj na posilnenie intervenčných kapacít na zvládanie katastrof vznikajúcich v dôsledku zmeny klímy, najmä povodní, čím zároveň prispievajú k obmedzeniu hospodárskych škôd spôsobených povodňami. Všetky uvedené aspekty sú zároveň prejavom príspevku investičnej stratégie OP KŽP k hospodárskemu rastu.

Prehľad prioritných osí, tematických cieľov, investičných priorít, špecifických cieľov a hlavných typov aktivít

PRIORITNÁ OS: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY **- TEMATICKÝ CIEĽ 6 - OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A PRESADZOVANIE EFEKTÍVNOSTI VYUŽÍVANIA ZDROJOV**

Tematický cieľ č. 6 Ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívnosti využívania zdrojov v rámci prioritnej osi „Udržateľné využívanie a prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry“ obsahuje nasledujúce investičné priority, k nim priradené špecifické ciele a hlavné typy aktivít:

Investič. priorita	Špecifický cieľ	Hlavné typy aktivít
a) riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis	Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia	Podpora nástrojov manažérskeho a informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov • Informovanie občanov o nutnosti a výhodnosti predchádzania vzniku odpadov, propagácia EMAS, propagácia zeleného verejného obstarávania, produktov s environmentálnymi značkami atď.; • Informačné programy pre obecné samosprávy, zamerané najmä na

	požiadaviek environmentálneho acquis	záväznosť novej hierarchie odpadového hospodárstva; • Podpora udeľovania environmentálnych značiek;
		Príprava na opätovné použitie, zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov vrátane výstavby a rekonštrukcie zariadení na triedený zber komunálnych odpadov • Projekty zamerané na výstavbu nových zariadení pre prípravu na opätovné použitie odpadov • Projekty zamerané na zavádzanie a intenzifikáciu triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov • Projekty zamerané na výstavbu nových zariadení a rekonštrukciu existujúcich zariadení na zhodnocovanie vytriedených odpadov do podoby konečného výrobku vrátane bioplynu využívaného na kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie • Projekty zamerané na výstavbu nových zariadení na mechanicko-biologickú úpravu komunálnych odpadov • Zvyšovanie environmentálneho vedomia a podpora informovanosti a propagácie triedeného zberu pri zdroji • Zvyšovanie environmentálneho vedomia a podpora informovanosti a propagácie materiálov, ktoré budú vyrobené z recyklovaných odpadov z obalov a z odpadového papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov a ktoré slúžia na výrobu obalov a ďalších výrobkov
		Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov: • Projekty zamerané na výstavbu nových zariadení pre prípravu na opätovné použitie odpadov; • Projekty zamerané na výstavbu nových zariadení a rekonštrukciu existujúcich zariadení na zhodnocovanie nebezpečných odpadov do podoby konečného výrobku; • Zvyšovanie environmentálneho vedomia a podpora informovanosti a propagácie materiálov, ktoré budú vyrobené z recyklovaných odpadov z obalov a z odpadového papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov a ktoré slúžia na výrobu obalov a ďalších výrobkov
		Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve
b) riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environ. acquis	Dosiahnuť splnenie predvstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd	Dobudovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, ktorých realizácia zabezpečí splnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o prístupí SR k EÚ pre aglomerácie nad 2 000 EO • Výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 10 000 EO na plnenie záväzkov SR podľa aktualizovaného Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS a Vodného plánu Slovenska; • Výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 EO na plnenie záväzkov SR podľa aktualizovaného Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS a Vodného plánu Slovenska; • Výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch, ak už je vybudovaná min. na 80 % (celej predmetnej aglomerácie) a prevádzkovaná stoková sieť v aglomeráciách do 2 000 EO podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Vodného plánu Slovenska
		Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vody v chránených územiach a vo vodných útvaroch v zlom stave • Výstavba stokovej siete a ČOV v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí a ktoré smerujú k zamedzeniu závažného ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd a povrchových vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.
	Zabezpečiť plnenie požiadaviek vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ a SR v oblasti	Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov • Intenzifikácia existujúcich úpravní povrchových vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody so zameraním na riešenie problémov s eutrofizáciou vôd, arzénom, antimónom, mikrobiológiou a

	zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	biológii - Intenzifikácia existujúcich úpravní podzemných vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody so zameraním na riešenie problémov so železom, mangánom, antimónom a mikrobiológiou - Výstavba a rozšírenie obecných verejných vodovodov len v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS
	Vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd v SR	Monitorovanie, odber, analýzy a hodnotenie vôd, vrátane zabezpečovania a prevádzkovania monitorovacej siete - Sledovanie a hodnotenie kvality, stavu a kvantity povrchových vôd - Sledovanie a hodnotenie kvality, stavu a kvantity podzemných vôd - Obnova a zabezpečenie prevádzkyschopnosti monitorovacích sietí - Zabezpečovanie a skvalitňovanie podporných informačných nástrojov riadenia v oblasti vôd
		Vytváranie podmienok na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch a ich realizácia za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb
		Podpora zefektívnenia nástrojov koncepčného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti ochrany vôd a vodného hospodárstva
d) ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosys. služieb vrátane NATURA 2000 a zelených infraštruktúr	Zabezpečiť podmienky pre zachovanie biologickej diverzity	Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu). Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny.
	Zlepšenie celistvosti územného systému ekologickej stability	Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry a eliminácie nepôvodných inváznych druhov Dobudovanie a zlepšenie stavu infraštruktúry za účelom propagácie, sprístupňovania a trvalo udržateľného využívania chránených území
	Dobudovať a skvalitniť informačný systém monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny	Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny
e) opatrenia na zlepšenie mestského prostredia regen. opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia	Zabezpečiť sanáciu envi. záťaž v mest. prostredí, ako aj v opustených priemys. lokalitách	Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaž v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách
	Znížiť znečisťovanie ovzdušia a zlepšiť jeho kvalitu	Inštalácia technologických zariadení a realizácia technických opatrení na zabezpečenie plnenia podmienok smernice o priemyselných emisiách, zníženia emisií v rámci plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe - inštalovanie a modernizácia technológií, vrátane odlučovacích zariadení za účelom plnenia požiadaviek najlepších dostupných techník podľa smernice o priemyselných emisiách a/alebo za účelom zníženia emisií pre splnenie požiadaviek podľa smernice o národných emisných stropoch a /alebo zlepšenia kvality okolitého ovzdušia podľa smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe - podpora náhrady zastaraných spaľovacích zariadení lokálnych kúrenísk v prospech nízkoemisných a energeticky účinnejších zariadení
		Podpora projektov na znižovanie emisií znečisťujúcich látok z dopravy náhrada autobusovej verejnej dopravy na dieselový pohon, napr. plynofikovanými autobusmi, hybridnými autobusmi (plynový + elektrický pohon) alebo elektrobusesmi, spolu s budovaním zodpovedajúcej zásobovacej infraštruktúry (napr. plynových čerpacích staníc) v prípade potreby

		Informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania osvetové a informačné kampane o jednotlivých kategóriách zdrojov a o problematike kvality ovzdušia a možnostiach zlepšovania kvality ovzdušia v regiónoch, vrátane problematiky lokálnych kúrenísk, (t.j. správna prax používania lokálnych kúrenísk, najlepšia dostupná technika, príprava paliva, spaľovacie režimy).
	Zlepšiť monitorovací a informačný systém v oblasti ochrany ovzdušia	Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia - zlepšenie monitorovacieho systému kvality ovzdušia, skvalitňovanie vrátane akreditácií a odborná podpora monitorovania, jeho obnova a údržba - skvalitňovanie a odborná podpora modelových výpočtov znečistenia ovzdušia, skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií a zlepšenie úrovne Národného emisného informačného systému, vrátane zabezpečenia predkladania správ a informácií v elektronickej podobe povinnými osobami
	Zabezpečiť sanáciu environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách	Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách
f) Podpora inovatívnych technol. na zlepšenie ochrany životného prostr. a účinného využ. a zdrojov v sektore odpadu, vod. hosp., ochrany pôdy alebo na zníženie znečistenia ovzdušia	Posilniť zavádzanie inovatívnych technológií na zlepšenie ochrany životného prostredia a účinného využívania zdrojov	Podpora výskumu a vývoja v oblasti využívania prírodných zdrojov a v oblasti inovatívnych technológií napr. v oblasti vôd - projekty zamerané na riešenie problémov v oblasti ochrany vôd, inovačné technológie, ktoré budú mať pozitívny ekonomický a ekologický prínos v rámci realizácie opatrení Vodného plánu Slovenska, t. j. aplikovaný výskum na identifikáciu vplyvov a nastavenie opatrení na ich elimináciu.
a		Zavádzanie inovatívnych technológií zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia a zdravia populácie, najmä znižovaním rizík chemických, fyzikálnych a biologických faktorov
g) Podpora industriálneho prechodu smerom k hospodárstvu orientovanému na racionálne využívanie zdrojov a podporu zeleného rastu		

PRIORITNÁ OS: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIA SÚVISIACICH RIZÍK

- TEMATICKÝ CIEĽ 5 - PODPORA PRISPÔSOBOVANIA SA ZMENÁM KLÍMY, PREDCHÁDZANIA A RIADENIA RIZÍK

Tematický cieľ č. 5 Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík v rámci prioritnej osi „Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami, riadenie a prevencia súvisiacich rizík“ obsahuje nasledujúce investičné priority, k nim priradené špecifické ciele a hlavné typy aktivít:

Investičná priorita	Špecifický cieľ	Hlavné typy aktivít
(a) podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy	Zmierniť negatívne dopady zmeny klímy realizáciou preventívnych opatrení a adaptačných opatrení v súvislosti s povodňami	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami prepojené na vodný tok – príprava a realizácia poldrov, ochranných hrádzí, úpravy tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia v horných častiach povodí
		Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov – príprava a realizácia vodozádržných prvkov v krajine
		Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie
	Zvýšiť objem aktívne ovládaného odtoku vody z územia SR	Výstavba vodných nádrží
		Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohospodársku bilanciu
	Zmierniť negatívne dopady zmeny klímy realizáciou preventívnych a adaptačných opatrení v súvislosti so zosuvmi	Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov bezprostredne súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou.
		Rekultivácia uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu (v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“)
(b) propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	Posilniť nástroje na riešenie osobitných rizík a systémov zvládania katastrof	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík, identifikácia a hodnotenie povodňového rizika vo vzťahu k existujúcej technickej infraštruktúre
	Zlepšiť systém zberu, analýzy a monitoringu objektívne preverených aktuálnych údajov o rizikách na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni	Rozšírenie a modernizácia systémov na podporu zberu, analýzy a monitoringu údajov o rizikách v systéme krízového riadenia a civilnej ochrany (povodne, požiare, víchrice, zosuvy pôdy)
		Zavedenie metodológií, systémov a technológií komplexného riadenia rizík
		Zvýšenie kvality plánovacích podkladov pre manažment rizík
		Rozvoj metodík na hodnotenie intervenčných rizík a potrieb spojených s dopadmi zmeny klímy
	Prispôsobiť systém civilnej ochrany a intervenčné kapacity záchranných zložiek pri katastrofách aktuálnym hrozbám v záujme ochrany životov, majetku a infraštruktúry a zvýšiť odolnosť hospodárstva a krajiny	Príprava zamestnancov pre manažment krízových situácií.
		Dobudovanie zariadení a doplnenie špeciálneho vybavenia pre výkon služieb záchranných a bezpečnostných zložiek
		Vybudovanie a inštitucionálny rozvoj špecializovaných záchranných modulov
		Podpora rozvoja dobrovoľných záchranných zborov a kapacít miest, obcí a miestnych spoločenstiev pre ochranu pred katastrofami
		Modernizácia systémov ochrany kritickej infraštruktúry, vytvorenie podmienok pre elimináciu rizík vo vzťahu ku konkrétnym ohrozeniam
		Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na európskej, medzinárodnej a cezhraničnej úrovni
		Zavedenie efektívneho systému logistického zabezpečenia manažmentu krízových situácií
	Zvýšiť efektívnosť riadenia a manažment rizík vyplývajúcich zo zmien klímy a implementácia prioritných oblastí pripravenosti	Optimalizácia systémov ochrany vnútornej bezpečnosti prostredníctvom podpory integrovaných bezpečnostných centier.
		Integrácia operačného riadenia, posilnenie spolupráce a optimalizácia pripravenosti záchranných zložiek, záchranných modulov, systémov a procesov manažmentu
		Rozvoj systémov civilnej ochrany a záchranných zložiek pre manažment katastrof

		Príprava zamestnancov/ poskytovateľov služieb na manažment krízových situácií
		Zavedenie národného programu vzdelávania a budovania odolnosti komún voči katastrofám
	Posilniť informovanosť verejnosti v oblasti ochrany, zvládania rizík a zvýšiť zapojenie komún, dobrovoľníkov a občianskej spoločnosti do predchádzania, zvládania krízových situácií a do obnovy a rekonštrukcie po katastrofách	Tvorba metodológie a aktivity zamerané na zvýšenie efektivity vzdelávania verejnosti v súvislosti s prevenciou a ochranou pri katastrofách
		Vytvorenie nástrojov a kapacít na zapojenie komún a občanov do budovania odolnosti komún
		Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na lokálnej, regionálnej a cezhraničnej úrovni
		Budovanie kapacít dobrovoľníckych centier a inštitucionálny rozvoj MVO pôsobiach v relevantných oblastiach na miestnej úrovni
	Vytvoriť nástroje na obnovu a rekonštrukciu po skončení katastrof	Vytvorenie mechanizmov sociálnej ochrany pre obzvlášť zraniteľné skupiny obyvateľov postihnuté katastrofou Podpora pripravenosti miest, obcí, vlastníkov (správcov alebo nájomcov) nehnuteľností na obnovu a rekonštrukciu po katastrofách

PRIORITNÁ OS: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO
- TEMATICKÝ CIEĽ 4 - PODPORA PRECHODU NA NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH

Tematický cieľ č. 4 Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch v rámci prioritnej osi „Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo“ obsahuje nasledujúce investičné priority, k nim priradené špecifické ciele a hlavné typy aktivít:

Investičná priorita/	Špecifický cieľ	Aktivity
Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov	Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe	Rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení na báze fosílnych palív na zariadenia využívajúce biomasu na výrobu tepla alebo kombinovanú výrobu elektriny a tepla vrátane výstavby, rekonštrukcie a modernizácie rozvodov energie
		Výstavba zariadení na: - výrobu biometánu, - využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla, - využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom, - výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čističiek odpadových vôd vrátane výstavby, rekonštrukcie a modernizácie rozvodov energie.
Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v MSP prostredníctvom energetických auditov, energetického a environmentálneho manažérstva a realizáciou opatrení v oblasti energetickej efektívnosti, OZE a nízkouhlíkových technológií	Zabezpečenie energetických auditov v MSP
		Implementácia opatrení z energetických auditov najmä: - rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti, - rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti alebo zníženia emisií skleníkových plynov, - rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu, - zavádzanie systémov merania a riadenia v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov, - výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií, vrátane systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov, - rekonštrukcia, výstavba alebo modernizácia technologických a výrobných zariadení za účelom zníženia emisií skleníkových plynov.

Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania	Zníženie spotreby energie a zvýšenie podielu OZE pri prevádzke budov zohľadnením nákladovo optimálnych požiadaviek pri ich komplexnej obnove	Komplexná obnova budov verejnej správy (štátnej správy a územnej samosprávy) budov na bývanie a modernizácia technických zariadení budov: - zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií, - modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výťahov, - inštalácia systémov merania a riadenia, - zmena spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu efektívnych systémov CZT, - inštalácia zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove.
Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia	Rozvoj a zavádzanie inteligentných sietí, ktoré spájajú energetickú efektívnosť a miestnu výrobu energie na územnom základe	Zavádzanie inteligentných meracích systémov
		Rozvoj inteligentných sietí
Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení	Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, prostredníctvom poradenstva, informovanosti a monitorovania	Zvyšovanie informovanosti v oblasti energetiky najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, školení, odborných seminárov a konferencií, aktivít pre deti a mládež,
		Zavádzanie systému na zabezpečenie a zvyšovanie informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb,
		Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti a využívania OZE
		Zvyšovanie informovanosti v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov
	Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov pre všetky typy území, prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb	Aktualizácia a implementácia koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky,
		Vypracovanie a implementácia plánov udržateľnej energie a znižovania emisií skleníkových plynov,
		Zavádzanie systémov energetického manažérstva vrátane energetických auditov a environmentálneho manažérstva,
Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple	Rozvoj efektívnych systémov centralizovaného zásobovania teplom vysoko účinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla vrátane zvýšeného využívania OZE a priemyselného odpadového tepla	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou
		Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla

PRIORITNÁ OS: TECHNICKÁ POMOC

Špecifický cieľ	Aktivity
Podpora a skvalitňovanie administratívnych kapacít, vzdelávanie a zvyšovanie odbornosti zamestnancov	Mzdové zabezpečenie, odmeny, odvody zamestnávateľa, dohody mimo pracovného pomeru
	Interné a externé vzdelávanie zamestnancov (semináre, školenia, kurzy, odborné stáže, tuzemské/zahraničné pracovné cesty a pod.).
Modernizácia technického zabezpečenia a vybavenia	Materiálno- technické zabezpečenie v rámci všetkých procesov týkajúcich sa realizácie operačného programu

	IT systémy - inštalácia, prevádzka a prepojenie PC systémov, zaobstaranie elektronického vybavenia a licencií
	Prevádzkové zabezpečenie (výdavky na prevádzku a údržbu a pod.) a režijné náklady
Zabezpečenie podpory procesov programovania, riadenia, implementácie, monitorovania, hodnotenia, finančného riadenia, publicity, kontroly a auditu	Externé expertné služby súvisiace s programovaním, riadením implementáciou, hodnotením, monitorovaním, publicitou, informovanosťou, finančným riadením, kontrolou a auditom
	Tvorba a aktualizácia strategických a metodických dokumentov, zabezpečenie procesu implementácie a finančného riadenia
	Informovanie, propagácia, publicita a výmena skúseností, vrátane vytvárania sietí kontaktných miest, aktivity súvisiace s prípravou a implementáciou komunikačného plánu, posilňovanie absorpčnej schopnosti žiadateľov, spracovanie metodík, príručiek, externých hodnotiteľov, analýz, hodnotení, monitorovania
	Zabezpečenie podpory projektového a finančného riadenia realizácie programu
	Organizácia a technická podpora rokovania pracovných skupín, komisií a výborov a aktivity súvisiace so zabezpečením výkonu ich kompetencií
	Zabezpečovanie odborného a právneho poradenstva
	Spracovanie podkladov k nezrovnalostiam, korekciám, finančným opravám
	Aktivity súvisiace s monitorovaním a s vykonaním kontroly a auditu
	Príprava ďalšieho programového obdobia.

5. Uvažované variantné riešenia.

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu, ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovávania na princípe partnerstva, je návrh OP KŽP, ktorý je predmetom procesu posudzovania podľa zákona, spracovaný v jednom variante, a to v nadväznosti na vyhodnotenie pripomienok jednotlivých členov partnerstva a pri zapracovaní prevažnej väčšiny vznesených pripomienok.

Je predpoklad, že aj finálna verzia OP KŽP bude predložená v jednom variante so zapracovaním, resp. posúdením všetkých pripomienok z procesu strategického environmentálneho hodnotenia.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Časový rámec prípravy OP KŽP, vrátane procesu jeho posudzovania z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona, je uvedený v nasledovnom harmonograme:

Harmonogram prípravy Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014-2020 (OP)													
Hlavná úloha	Mesiac roku 2013												2014
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Plnenie ex ante kondicionalít													
Príprava návrhu stratégie OP													
Zriadenie pracovnej skupiny k príprave OP (vypracovanie štatútu a rokovacieho poriadku, zaslanie žiadostí identifikovaným inštitúciám o nomináciu členov, menovanie členov)													
Technické negociácie s EK k prioritě financovania „Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov“													
Konzultácia návrhu stratégie OP v rámci pracovnej skupiny k príprave OP													
Vypracovanie 1. návrhu OP (návrhu analytickej a strategickej časti OP)													
Príprava Oznámenia o strategickom dokumente - OP (pre proces SEA)													
Priebežná komunikácia prípravy OP verejnosti													
Finalizácia návrhu OP													
Konzultácia návrhu stratégie OP v rámci pracovnej skupiny k príprave OP													
Technické negociácie k návrhu stratégie OP s EK													
Zverejnenie Oznámenia o strategickom dokumente - OP (pre proces SEA)													
Pripomienkovanie Oznámenia o strategickom dokumente - OP verejnosťou													
Príprava Správy o hodnotení strategického dokumentu - OP													
Pripomienkovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu - OP verejnosťou vrátane													
Záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov strategického dokumentu - OP na životné prostredie													
Predloženie návrhu OP na schválenie vlády SR													
Predloženie návrhu OP na schválenie EK													
Zohľadňovanie pripomienok EK k predloženému návrhu OP													
Schválenie návrhu OP zo strany EK													

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Program je svojim zameraním a obsahom prepojený a zosúladený najmä s nasledovnými strategickými dokumentmi:

Kľúčové dokumenty medzinárodného a európskeho charakteru

- Stratégia Európa 2020
- Stratégia EÚ pre Dunajský región (schválená uznesením vlády SR č.497/2011),
- KOM (2009) 111 o mobilizácii informačných a komunikačných technológií na uľahčenie prechodu na energeticky účinné nízkouhlíkové hospodárstvo
- 7. environmentálny akčný program EÚ do roku 2020 „Dobrý život v rámci možnosti našej planéty“
- Závery samitu Zeme RIO+20, obsiahnuté v dokumente „Budúcnosť, ktorú chceme“ (The Future We Want).
- Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050
- Biela kniha - Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení
- Tematická stratégia o znečistení ovzdušia
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy
- Kjótsky protokol
- Stratégia EÚ na ochranu biodiverzity do roku 2020
- Udržateľná Európa pre lepší svet: Stratégia EÚ pre udržateľný rozvoj - A Sustainable Europe for a Better World: A European Union Strategy for Sustainable Development, Brussels, 15.5.2001, COM(2001)264 final
- Bazilejský dohovor o riadení pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní (1989).
- Dohovor o cezhraničných účinkoch priemyselných havárií
- Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach
- Dohovor o biologickej diverzite (1992),
- Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (1971),
- Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (1972),
- Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (1979),
- Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (1979) a jeho dohôd,
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003) a jeho protokolov (Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov, Protokol o zachovaní a trvalo udržateľnom využívaní biologickej a krajinskej diverzity),
- Európsky dohovor o krajine (2000) a
- Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (1973), na ktoré nadväzujú aj viaceré koncepcie a predpisy EÚ.

Kľúčové dokumenty medzinárodného a európskeho charakteru

- Agenda 21 (OSN 1992)
- Zelená kniha
- Biela kniha
- Environmentálna stratégia OECD pre prvú dekádu 21. storočia (2001)
- Environmentálny výhľad OECD do roku 2030 (2008)
- Stratégia zeleného rastu OECD (2011)
- Environmentálny výhľad OECD do roku 2050 (2012)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región (schválená uznesením vlády SR č.497/2011),
- Akčný program trvalo udržateľnej ochrany pred povodňami v povodí Dunaja (dokument Medzinárodnej komisie na ochranu Dunaja zo 14. decembra 2004)

- Konceptia na ochranu vodných zdrojov Európy z decembra 2012 (Blueprint to Safeguard Europe's Waters)
- KOM (2009) 111 o mobilizácii informačných a komunikačných technológií na uľahčenie prechodu na energeticky účinné nízkouhlíkové hospodárstvo
- 7. environmentálny akčný program EÚ do roku 2020 „Dobry život v rámci možnosti našej planéty“
- Závery samitu Zeme RIO+20, obsiahnuté v dokumente „Budúcnosť, ktorú chceme“ (The Future We Want).
- Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050
- Biela kniha - Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení
- Tematická stratégia o znečistení ovzdušia
- Tematická stratégia na ochranu pôdy
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy
- Kjótsky protokol
- Stratégia EÚ na ochranu biodiverzity do roku 2020
- Udržateľná Európa pre lepší svet: Stratégia EU pre udržateľný rozvoj - A Sustainable Europe for a Better World: A European Union Strategy for Sustainable Development, Brussels, 15.5.2001, COM(2001)264 final
- Bazilejský dohovor o riadení pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní (1989).
- Dohovor o cezhraničných účinkoch priemyselných havárií
- Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach
- Dohovor o biologickej diverzite (1992),
- Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (1971),
- Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (1972),
- Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (1979),
- Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (1979) a jeho dohôd,
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003) a jeho protokolov (Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov, Protokol o zachovaní a trvalo udržateľnom využívaní biologickej a krajinskej diverzity),
- Európsky dohovor o krajine (2000) a
- Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (1973), na ktoré nadväzujú aj viaceré koncepcie a predpisy EÚ.

Kľúčové smernice, rozhodnutia a nariadenia na úrovni EÚ

- Obnovená stratégia trvalo udržateľného rozvoja EÚ (2006)
- Stratégia Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (2010)
- 7. environmentálny akčný program EÚ (2013)
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES,
- Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, ktorou sa ustanovuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve a ktorou sa mení a dopĺňa smernica rady 96/61/ES

- Smernica 2004/101/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. októbra 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s kvótami emisií skleníkových plynov v rámci Spoločenstva s ohľadom na projektové mechanizmy Kjótskeho protokolu
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/101/ES z 19. novembra 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom začleniť činnosti leteckej dopravy do systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v rámci Spoločenstva
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ zo 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/30/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o kvalitu automobilového benzínu, motorovej nafty a plynového oleja a zavedenie mechanizmu na monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/32/ES, pokiaľ ide o kvalitu paliva využívaného v plavidlách vnútrozemskej vodnej dopravy, a zrušuje smernica 93/12/EHS
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť a rozšíriť schému Spoločenstva na obchodovanie s emisnými kvótami skleníkových plynov,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/30/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o kvalitu automobilového benzínu, motorovej nafty a plynového oleja a zavedenie mechanizmu na monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/32/ES, pokiaľ ide o kvalitu paliva využívaného v plavidlách vnútrozemskej vodnej dopravy, a zrušuje smernica 93/12/EHS;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006;
- Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 406/2009/ES z 23. apríla 2009 o úsilí členských štátov znížiť emisie skleníkových plynov s cieľom splniť záväzky Spoločenstva týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2020,
- Nariadenie (ES) č. 443/2009 z 23. apríla 2009, ktorým sa stanovujú výkonové emisné normy nových osobných automobilov ako súčasť integrovaného prístupu Spoločenstva na zníženie emisií CO₂ z ľahkých úžitkových vozidiel.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov.
- Smernica 2000/60/ES EP a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v prepojení na stratégiu Blueprintu so zohľadnením požiadaviek v zmysle smernice EP a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality, smernice EP a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky v znení neskorších mien a doplnkov a smernice Rady 2006/44/ES zo 6. septembra 2006 o kvalite sladkých povrchových vôd vyžadujúcich ochranu alebo zlepšenie kvality na účely podpory života rýb;

- Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov v znení nariadenia EP a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003;
- Smernica Rady 98/83/EHS z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (pitná voda) v znení nariadenia EP a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003;
- Smernica EP a Rady 1008/105/ES o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky
- Smernica EP a Rady 2006/7/ES o riadení kvality vody určenej na kúpanie
- Smernica Rady 80/68/EHS o ochrane podzemných vôd proti znečisteniu spôsobenému určitými nebezpečnými látkami
- Smernica EP a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality;
- Smernica Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia EP a Rady 1882/2003/ES
- Smernica EP a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík;
- Smernice EP a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky, o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a o zmene a doplnení smernice EP a Rady 2000/60/ES
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva,
- Smernica Rady 1992/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení,
- Smernica Rady 22/1999/ES z 29. marca 1999 o chove voľne žijúcich živočíchov v zoologických záhradách,
- Nariadenie Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 865/2006 zo 4. mája 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa vykonávania nariadenia Rady č. 338/97/ES z 9. decembra 1996 ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi v znení neskorších zmien a doplnkov,
- Nariadenie Rady (EHS) č. 348/1981 z 20. januára 1981 o spoločných pravidlách dovozu výrobkov z veľrýb alebo iných veľrybotvarých cicavcov.
- Rámcová smernica o odpadoch 2008/98/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. novembra 2008 o odpadoch a o zrušení určitých smerníc.
- Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/21/ES z 15. marca 2006 o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/35/ES
- Smernica Rady 75/439/EHS zo 16. júna 1975 o zneškodňovaní odpadových olejov
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES z 18. septembra 2000 o vozidlách po dobe životnosti
- Nariadenie Európskeho parlamentu a rady 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu
- Smernica EP a Rady 2012/18/EÚ zo 4. júla 2012 o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok, ktorou sa mení a dopĺňa a následne zrušuje smernica Rady 96/82/ES

- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 519/2012 z 19. júna 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentných organických znečisťujúcich látkach
- Smernica č. 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/35/ES, ktorou sa zabezpečuje účasť verejnosti pri navrhovaní určitých plánov a programov týkajúcich sa životného prostredia a ktorou sa menia a dopĺňajú s ohľadom na účasť verejnosti a prístup k spravodlivosti smernice Rady 85/337/EHS a 96/61/ES,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/87/ES, ktorou sa ustanovuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES,
- Rozhodnutie Komisie č. 2006/194/ES, ktorým sa zavádza dotazník vyplývajúci zo smernice Rady 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES a Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/1/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor, 2003)
- Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014-2020
- Odporúčania OECD z Prehľadu o environmentálnej výkonnosti SR (2011)

Dokumenty národného charakteru

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky, schváleného uznesením Národnej rady SR č.339/1993 a uzneseniami vlády SR č.619/1993, č. 894/1993 a č. 531/1994
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR), schválenej uznesením Národnej rady SR č.1989/2002 a uznesením vlády SR č.978/2001,
- Integrovanú aproximačnú stratégiu v kapitole životné prostredie (uznesenie vlády SR č.1138/2001)
- Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012 – 2016 (schváleného uznesením vlády SR č.144/2012 a uznesením Národnej rady SR č.24/2012)
- Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR (APTUR I., schválený uznesením vlády SR č.574/2005),
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR, schválená uznesením vlády SR č. 296/2010)
- Program protipovodňovej ochrany do roku 2010 (schválený uznesením vlády č. 31/2000)
- Národný program reforiem SR na roky 2011-2014
- Národný program reforiem SR 2012 – aktualizácia,
- Národný program reforiem SR 2013,
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 (schválenú uznesením vlády SR č.513/2011),
- Národný environmentálny akčný program I. (NEAP I., schválený uznesením vlády SR č.350/1996), ktorý obsahoval 1356 opatrení na realizáciu 76 cieľov,
- Národný environmentálny akčný program II. (NEAP II., schválený uznesením vlády SR č.1112/1999), ktorý obsahoval 824 opatrení na realizáciu 52 cieľov,
- Národný environmentálny akčný program III. (NEAP III., schválený uznesením operatívnej porady ministra životného prostredia z 18. septembra 2003 č. 54/B.3),
- Dlhodobý zámer štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 (schválený uznesením vlády SR č. 766/2007),

- Stratégia plnenia Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 (schválená uznesením vlády SR č.79/2008),
- Stratégia popularizácie vedy a techniky v spoločnosti (schválenú uznesením vlády SR č.103/2007),
- Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky,
- Konceptiu rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku (schválenú uznesením vlády SR č.68/2012),
- Stratégia rozvoja dopravy do roku 2020 (schválená uznesením vlády SR č.158/2010),
- Stratégia politiky cestovného ruchu SR (schválená uznesením vlády SR č.783/2007),
- Energetická politika SR (schválená uznesením vlády SR č. 29/2006),
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR (schválená uznesením vlády SR č. 732/2008),
- Konceptia energetickej efektívnosti SR (schválená uznesením vlády SR č. 576/2007),
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2011-2013 (schválený uznesením vlády SR č. 301/2011),
- Stratégia vyššieho využívania obnoviteľných zdrojov energie v SR (schválená uznesením vlády SR č. 383/2007),
- Národný akčný plán pre využívanie energie z obnoviteľných zdrojov (schválený uznesením vlády SR č. 677/2010),

Sektorové stratégie, koncepcie, programy a plány starostlivosti o životné prostredie SR

- Vodný plán Slovenska (VPS, schválený uznesením vlády SR č.109/2010),
- Konceptia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015 (uznesenie vlády SR č. 117/2006),
- Konceptia využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030 (schválená uznesením vlády SR č. 178/2011),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR (uznesenie vlády SR č 119/2006),
- Rámcový program monitorovania stavu vôd na roky 2010 – 2015 (schválený vedením MŽP SR uznesením č.121/2009),
- Národný program SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd,
- Konceptia geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky na roky 2012 - 2016 s výhľadom do roku 2020 (schválená uznesením vlády SR č. 73/2012),
- Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2010-2015) (schválený uznesením vlády SR č. 153/2010),
- Konceptia geoparkov v SR (schválená uznesením vlády SR č.740/2008);
- Zabezpečenie klimaticko-energetického balíčka v podmienkach SR (schválené uznesením vlády SR č.416/2008),
- Stratégia pre redukciu PM10 (schválená uznesením vlády SR č. 77/2013),
- Národný program znižovania emisií základných znečisťujúcich látok do roka 2010 (schválený uznesením vlády SR č.754/2007),
- Prechodný národný program SR pre veľké spaľovacie zariadenia podľa smernice č. 2010/75/EÚ (PNP schválený uznesením vlády SR 78/2013);
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku (schválená uznesením vlády SR č. 231/1997 a uznesením NR SR č. 676/1997),
- Aktualizovaný akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku pre roky 2003 – 2010 (schválený uznesením vlády SR č. 1209/2002),
- Konceptia ochrany prírody a krajiny 2006-2015 (schválená uznesením vlády SR č.471/2006),

- Akčný plán na roky 2012-2014 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2008-2014 (schválený uznesením vlády SR č. 588/2011);
- Stratégia obmedzenia ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov (schválená uznesením vlády SR č.904/2010),
- Akčný plán využitia biomasy na roky 2008-2013 (schválený uznesením vlády SR č.130/2008)
- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011-2015 (POH SR schválený uznesením vlády SR č.69/2012);
- Národný akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV. schválený uznesením vlády SR č.10/1012),
- Akčný plán Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti za rezort životného prostredia (schválený uznesením vlády č. 68/2012),
- Koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania (schválená uznesením vlády SR č. 846/1997),
- Stratégia uplatňovania dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky v SR (schválená uznesením vlády SR č.1091/2007),
- Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie v SR na roky 2011-2015 (NAP GPP II , schválený uznesením vlády SR č.22/2012),
- Aktualizácia postupnosti (Roadmap) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie (ETAP) v SR (schválená uznesením vlády SR č.19/2008).

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Na národnej úrovni bude návrh OP KŽP schválený vládou Slovenskej republiky.
Schvaľujúcim orgánom OP KŽP je Európska komisia.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie vlády Slovenskej republiky
Rozhodnutie Európskej komisie

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia.

1. – 3. Požiadavky na vstupy, údaje o výstupoch, o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

A. tabuľkový prehľad o požiadavkách na vstupy, výstupoch a vplyvoch podľa jednotlivých hlavných typoch aktivít v rámci prioritných osí, tematických a špecifických cieľov.

PRIORITNÁ OS: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE A PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY				
TEMATICKÝ CIEĽ 6 - OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A PRESADZOVANIE EFEKTÍVNOTI VYUŽÍVANIA ZDROJOV				
Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Požiadavky na vstupy	Očakávané výstupy	Očakávané priame a nepriame vplyvy na životné prostredie
a) riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis	Príprava na opätovné použitie, zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov vrátane výstavby a rekonštrukcie zariadení na triedený zber komunálnych odpadov	technológie a zariadenia na zber a triedenie odpadu energie na triedenie odpadu pracovná sila	zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva druhotné suroviny, energia (pri energetickom využití odpadu)	zmenšenie objemu skládkovaného a inak zneškodňovaného odpadu v prírodnom prostredí zníženie zdravotných rizík využitie odpadu ako druhotnej suroviny zhodnotenie bioodpadu a jeho recyklácia do poľnoh. prvovýroby zníženie spotreby umelých hnojív
	Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov	technológie a zneškod. a na zhodnocovanie nebezp. odpadov objekty pre inštaláciu technol. spracovania odpadu energie na spracovanie odpadu, pracovná sila, energie a materiály na výstavbu strojové vybavenie know how	Zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva energia polotovary a výrobky zo spracovanej druhotnej suroviny	zmenšenie objemu skládkovaného alebo inak zneškodňovaného odpadu v prírodnom prostredí zníženie zdravotných rizík zníženie zaťaženia životného prostredia zvýšenie pridanej hodnoty z odpad. hospodárstva zníženie spotreby energie na transport druhotnej suroviny zvýšenie zamestnanosti

	Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve	know how, hardwarové a softwarové vybavenie technologické zariadenia, pracovná sila, energia	informácia o odpadoch, ich toku a spôsobe nakladania s nimi	zvýšenie informovanosti o odpadoch ako predpoklad pre ich sledovanie, zhodnocovanie a zneškodňovanie
	Podpora nástrojov manažérskeho a informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov	know how pracovná sila nosiče informácií priestory (fyzické, virtuálne) pre vzdelávanie	informované a vzdelané obyvateľstvo a zainteresované strany stakeholderi), informované a vzdelané samosprávy	nárast dopytu po službách triedenia odpadu zníženie objemov odpadu zníženie objemov netriedeného odpadu skvalitnenie manažmentu odpadového hospodárstva na úrovni obcí zvýšené environ. povedomie obyvateľstva a iných zainteresovaných strán (stakeholderov)
b) riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis	Monitorovanie, odber, analýzy a hodnotenie vôd, vrátane zabezpečovania a prevádzkovania monitorovacej siete	know how hardwarové a softwarové vybavenie technologické zariadenia pracovná sila energia	informácia o kvalite, stave a kvantite podzemných vôd a povrchových vôd zo zmonitorovaných vodných útvarov	zvýšenie informovanosti o kvalite, stave a kvantite podzemných a povrch. vôd ako predpoklad pre efektívny manažment ich využívania, predchádzanie vzniku rizikových situácií
	Dobudovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, ktorých realizácia zabezpečí splnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o prístúpení SR k EÚ pre aglomerácie nad 2 000 EO	technológie a zariadenia na výstavbu stokových sietí a ČOV priestory a zariadenia pre ČOV energie na spracovanie odpadových vôd	novovybudované a zrekonštruované ČOV zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách, prioritne nad 2000 EO	zmenšenie objemu nečistených komunálnych odpadových vôd odvádzaných do prírodného prostredia a tým zníženie jeho zaťaženia zníženie hygienických a zdravotných rizík zníženie rizík kontaminácie vodných tokov a ohrozenia vodných biotopov zníženie rizík znečistenia podzemných a povrchových vôd únikom komunálnych splaškových vôd
	Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vody v chránených územiach a vo vodných útvaroch v zlom stave	pracovná sila energie a materiály na výstavbu strojové vybavenie	zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na kanalizačnú sieť nespracovaný odpad z ČOV určený na ďalšie spracovanie, resp. skládkovanie kalov z ČOV prečistená voda z ČOV energie /bioplyn z vyhnívacích zariadení kalu, humus po vyhnutí kalu	zníženie rizík kontaminácie vodných tokov a ohrozenia vodných biotopov zníženie rizík znečistenia podzemných a povrchových vôd únikom komunálnych splaškových vôd zníženie rizík priameho alebo sekundárneho zaťaženia chránených území komunálnymi odpadovými vodami zvýšenie zamestnanosti

	Vytváranie podmienok na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch a ich realizácia za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb	know how technologické zariadenia a strojové vybavenie na realizáciu pracovná sila energia biologický materiál pre renaturalizáciu vodných tokov	vodné toky s vyššou diverzitou a kvalitnejším plnením ekosystémových služieb odstránené bariéry vo vodných tokoch	vyššia diverzita a kvalitnejšie plnenie ekosystémových služieb vodných tokov zníženie rizík z výkyvov vod. hladín v urbanizovaných oblastiach podpora prirodzených cyklov vody v území
	Podpora zefektívnenia nástrojov koncepčného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti ochrany vôd a vodného hospodárstva	know how pracovná sila nosiče informácií, priestory (fyzické, virtuálne) pre vzdelávanie	informované a vzdelané samosprávy, št. správy, obyvatelia a ostatné zainteresované strany (stakeholderi)	skvalitnenie manažmentu v oblasti vodného hospodárstva a zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva
	Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov	technológie a zariadenia na výstavbu zdroje vody priestory a zariadenia pre úpravu a distribúciu vody energie na spracovanie a distribúciu vôd pracovná sila energie a materiály na výstavbu strojové vybavenie	bezpečné zásobovanie pitnou vodou z verejných vodovodov	zníženie zdravotných rizík zabezpečenie plynulého zásobovania obyvateľstva bezpečnou pitnou vodou zníženie dopadov klimatických zmien na obyvateľstvo
d) ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosys. služieb vrátane NATURA 2000 a zelených infraštruktúr	Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu).	pozemky, pracovná sila a technické prostriedky pre ochranu a aktívny manažment chránených území	chránené územia vypracované dokumenty starostlivosti	kompletizácia sústavy chrán. území, zvýšenie miery ich prepojenosti skvalitnenie starostlivosti o chránené územia
	Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny.	know how hardwarové a softwarové vybavenie technologické zariadenia pracovná sila energia	informácia o predmete ochrany a výkone ochrany prírody a krajiny monitorované lokality/druhy /biotopy na úseku ochrany prírody a krajiny	zvýšenie informovanosti v reálnom čase o predmete ochrany a výkone ochrany ako východisko pre efektívny manažment ochrany prírody a pre predchádzanie vzniku rizikových situácií
	Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovanie zelenej infraštruktúry a eliminácie nepôvodných invázných druhov.	pozemky, devastované územia pracovná sila, energie a technické prostriedky pre ochranu a aktívny manažment krajiny biologický a iný materiál technické a iné prostriedky	územia/ ekosystémy s udržateľne zachovanou a obnovenou biodiverzitou ekosystémy bez výskytu / s obmedzeným výskytom invazív. nepôvodných	kompletizácia územného systému ekologickej stability zníženie fragmentácie krajiny, zvýšenie miery prepojenosti ekosystémov skvalitnenie starostlivosti o krajinu revitalizácia devastovanej

		environmentálne únosnej eliminácie invazívnych nepôvodných druhov	druhov	krajiny, zachovanie pôvodných ekosystémov s obmedzením výskytu nepôvodných invazívnych druhov
	Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny.	know how pracovná sila nosiče informácií, priestory (fyzické, virtuálne) pre vzdelávanie a propagáciu	informované a vzdelané samospr., štátne správy, obyvatelia a ostatné zainteresované strany	skvalitnenie manažmentu v oblasti ochrany prírody a krajiny a zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva
	Dobudovanie a zlepšenie stavu infraštruktúry za účelom propagácie, sprístupňovania a trvalo udržateľného využívania chránených území			
e) opatrenia na zlepšenie mestského prostredia regenerácie opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia	Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách	know how hardwarové a softwarové vybavenie technologické zariadenia pracovná sila energia pozemky, územia s environmentálnymi záťažami v mestskom prostredí a opustených priemyselných lokalitách	informácia o rizikách znečistených území a enviro. záťaží v mest. prostredí a opustených priem. lokalitách sanované lokality s evidovanými environmentálnymi záťažami dekontaminované územia v sídlach a opustených priemyselných lokalitách odpad na ďalšie spracovanie	zvýšenie informovanosti v reálnom čase o rizikách znečistenia území a environmentálnych záťažach ako predpoklad pre efektívny manažment rizík a opatrenia na ich elimináciu skvalitnenie životného prostredia v mestách regenerácia znečisteného územia v mestách a opustených priemyselných lokalitách, vytvorenie možnosti jeho opätovného využitia a prevencia urban sprawlu zníženie zdravotných a hygienických rizík odstránenie kontaminantov z prostredia
	Inštalácia technologických zariadení a realizácia technických opatrení na zabezpečenie plnenia podmienok smernice o priemyselných emisiih, zníženia emisiih v rámci plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe	technológie a zariadenia na znižovanie priemyselných emisiih zariadenia na zachytávanie a spracovanie emisiih pracovná sila energie a materiály na výstavbu	kvalitnejšie menej znečistené ovzdušie odpad zachytený na filtračných zariadeniach, použitie filtračné materiály a zariadenia zníženie lokálneho znečistenia ovzdušia, lokálne energetické zdroje s nižšou produkciiu emisiih, obmedzené tepelné a energetické straty pri transporte tepla environmentálne efektívnejšie vyrobená energia	zmenšenie objemu emisiih odvádzaných do prírodného prostredia a tým zníženie jeho zaťaženia zníženie hygienických a zdravotných rizík zníženie kontaminácie imisiami vrátane ohrozenia prírodných ekosystémov a najmä chránených biotopov zníženie rizík znečistenia povrchových a podzemných vôd ich kontamináciou imisiami zníženie rizík priameho alebo sekundárneho zaťaženia potravinového reťazca obmedzenie environmentálne neefektívnych lokálnych energetických zdrojov a ich záťažového pôsobenia na prírodné prostredie

				efektívnejšie zhodnotenie energetických surovín
	Podpora projektov na znižovanie emisií znečisťujúcich látok z dopravy	know how ľudské zdroje ekologické dopravné prostriedky (plynové a hybridné autobusy, elektrobusy) know how ľudské zdroje	environmentálne efektívnejšie a prostredie menej zaťažujúce prepravné výkony, lepší modal split dopravných výkonov v prospech environmentálne priaznivých dopravných prostriedkov v hromadnej doprave znížené emisné zaťaženie z dopravy znížené emisné zaťaženie z dopravy v kritických územiach (napr. centrách miest, kúpeľných mestách a pod.)	zníženie emisií z verejnej dopravy skvalitnenie a zatraktívnenie verejnej dopravy zníženie zdravotných a hygienických rizík súvisiacich s emisiami z dopravy zníženie emisného zaťaženia z cestnej dopravy v súvislosti s modernizáciou autobusov ako nepriamy dôsledok zníženie hlukového zaťaženia prostredia, zníženie bezpečnostných rizík v doprave
	Informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania	know how pracovná sila nosiče informácií priestory (fyzické, virtuálne) pre vzdelávanie	informované zainteresované strany (stakeholderi) vrátane investorov, verejnej správy, verejnosti a odbornej komunity	skvalitnenie manažmentu kvality ovzdušia s dôrazom na integrovanú prevenciu a kontrolu jeho znečisťovania zvýšené povedomie verejnosti v oblasti ochrany ovzdušia so zameraním na vhodné opatrenia na zlepšenie jeho kvality
	Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia	know how hardwarové a softwarové vybavenie technologické zariadenia a prístroje pracovná sila energia	informácie o stave a kvalite ovzdušia, možnostiach vývoja a rizikách informácie v reálnom čase o zdrojoch znečisťovania ovzdušia informácie o dostup. tech., normách, metódach a metodikách spoľahlivejšie modely znečistenia ovzdušia, inventarizácie a projekcie emisií	zlepšenie úrovne kvality a efektívnosti informačného a monitorovacieho systému zvýšenie informovanosti o stave a kvalite ovzdušia ako predpoklad pre efektívny manažment kvality ovzdušia zefektívnenie predkladania správ o stave a kvalite ovzdušia povinnými osobami

f) Podpora inovatívnych technológií na zlepšenie ochrany životného prostredia a účinného využívania zdrojov v sektore odpadu, vodného hospodárstva, ochrany pôdy alebo na zníženie znečistenia ovzdušia a	Podpora výskumu a vývoja v oblasti využívania prírodných zdrojov a v oblasti inovatívnych technológií napr. v oblasti vôd - projekty zamerané na riešenie problémov v oblasti ochrany vôd, inovačné technológie, ktoré budú mať pozitívny ekonomický a ekologický prínos v rámci realizácie opatrení Vodného plánu Slovenska, t. j. aplikovaný výskum na identifikáciu vplyvov a nastavenie opatrení na ich elimináciu.	výskumné a vývojové kapacity, ľudské zdroje know-how inovatívne technické zariadenia a technologické postupy	projekty v oblasti vôd riešenia problémov v oblasti ochrany vôd, ovzdušia a odpadového hospodárstva inovatívne technológie	zlepšenie ochrany životného prostredia zvýšenie účinného využívania zdrojov v sektore odpadu, vodného hospodárstva, ochrany pôdy zníženie znečistenia ovzdušia
g) Podpora industriálneho prechodu smerom k hospodárstvu orientovanému na racionálne využívanie zdrojov a podporu zeleného rastu	Zavádzanie inovatívnych technológií zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia a zdravia populácie, najmä znižovaním rizík chemických, fyzikálnych a biologických faktorov			

PRIORITNÁ OS: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIA SÚVISIACICH RIZÍK

TEMATICKÝ CIEĽ 5 - PODPORA PRISPÔSOBOVANIA SA ZMENÁM KLÍMY, PREDCHÁDZANIA A RIADENIA RIZÍK

Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Požiadavky na vstupy	Očakávané výstupy	Očakávané priame a nepriame vplyvy na životné prostredie
(a) Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy	Výstavba vodných nádrží	územie/pozemky/ objekty na územiach budovaných vodných nádrží ekosystémy vodných tokov technológie a zariadenia pracovná sila energie a materiály na výstavbu strojové vybavenie	zvýšenie objemu aktívne ovládaného odtoku vody z územia SR akumulované objemy vody nové vodné ekosystémy, možnosti rekreačného a iného hospodárskeho (napr. energetického) využitia	obmedzenie výkyvov vodných hladín ako dôsledku klimatických zmien a ľud. činnosti v území zásoby úžitkovej a pitnej vody denaturalizácia vodného toku lokálny záber územia a dôsledky stavebnej činnosti
	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami prepojené na vodný tok – príprava a realizácia poldrov, ochranných hrádzí, úpravy tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia v horných častiach povodí	územie/pozemky/ ekosystémy vodných tokov technológie a zariadenia pracovná sila energie a materiály na výstavbu strojové vybavenie	prirodzene akumulované objemy vody pred povodňami chránené územia/plochy a obyvatelia v dôsledku realizácie protipovodňových opatrení	obmedzenie výkyvov vodných hladín ako dôsledku klimatických zmien a ľudskej činnosti renaturalizácia vodných tokov zlepšenie funkčnosti vodných ekosystémov vrátane hydrických ekokoridorov
	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov – príprava a realizácia vodozádržných prvkov v krajine	know-how hardwarové a softwarové vybavenie	know-how informácie o území a zdrojoch pitnej vody na ňom	optimalizácia manažmentu využitia a zabezpečenia zdrojov pitnej vody
	Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohospodársku bilanciu	technologické, prístrojové a laboratórne vybavenie pracovná sila energia	know how, informácie o rizikách havarijných zosuvov zvýšenie plochy zosuvných území zabezpečených proti zosuvu alebo sanovaných v prípade havarijného stavu	optimalizácia manažmentu rizík havarijných zosuvov ochrana života, zdravia a majetku obyvateľov dotknutých území
	Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov bezprostr. súvisiacich s nadmer. zrážk. činnosť.	územia uzavretých a opustených úložísk ťažobného odpadu (v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“) know how prac. sila energie a materiály a strojové vybavenie na	rekultivované opustené úložiská ťažobného odpadu	skvalitnenie životného prostredia recyklácia územia zníženie zdravotných rizík odstránenie kontaminantov

		rekultiváciu		z prostredia
	Rozvoj metodík pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy	know how hardwarové a softwarové vybavenie pracovná sila	know how metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy	optimalizácia manažmentu investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy
	Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie	know how pracovná sila nosiče informácií priestory (fyzické, virtuálne) pre vzdelávanie	informované a vzdelané zainteresované subjekty (stakeholderi) vrátane investorov, verejnej správy, verejnosti a odbornej komun.	skvalitnenie manažmentu rizík spojených so zmenami klímy s dôrazom na proakt. adaptáciu
(b) Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík, identifikácia a hodnotenie povodňového rizika vo vzťahu k existujúcej technickej infraštruktúre	mapové podklady dátové súbory z prieskumu v teréne know how hardwarové a softwarové vybavenie pracovná sila	aktualizované mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika aktualizované plány manažmentu povodňových rizík zohľadnenie výsledkov hodnotenia povodňového rizika vo vzťahu k existujúcej technickej infraštruktúre v dokumentácii manažmentu povodňových rizík opatrenia na predchádzanie katastrofám	skvalitnenie manažmentu povodňových rizík s dôrazom na ich hodnotenie k existujúcej technickej infraštruktúre
	Rozšírenie a modernizácia systémov na podporu zberu, analýzy a monitoring údajov o rizikách v systéme krízového riadenia a civilnej ochrany (povodne, požiare, víchrice, zosuvy pôdy)	know how hardwarové a softwarové vybavenie technologické zariadenia	informácia o rizikových faktoroch a rizikách v reálnom čase, ich vývoji a možnostiach prevencie	zvýšenie informovanosti o rizikách a rizikových faktoroch ako podklad pre efektívny rizikový manažment a predchádzanie vzniku rizikových situácií
	Zavedenie metodológií, systémov a technológií komplexného riadenia rizík	pracovná sila	rozhodnutia na prevenciu vzniku katastrofickej situácie opatrenia zlepšujúce monitoring a hodnotenie rizík a katastrof	vyškolení pracovníci
	Zvýšenie kvality plánovacích podkladov pre manažment rizík	komunikačné kanály		skvalitnený manažment rizík
	Rozvoj metodík na hodnotenie intervenčných rizík a potrieb spojených s dopadmi zmeny klímy	energia	zvýšenie počtu lokalít zapojených do zmodernizovaného systému prevencie, manažmentu rizík a katastrof	
	Príprava zamestnancov pre manažment krízových situácií			
	Dobudovanie zariadení a doplnenie špeciálneho vybavenia pre výkon služieb záchranných a bezpečnostných zložiek	know how pracovná sila nosiče informácií priestory (fyzické, virtuálne) pre šírenie	kritická infraštruktúra pokrytá modernizovanými systémami ochrany	skvalitnenie krízového manažmentu pre zvládnutie katastrof podmienených zmenami klímy s dôrazom na minimalizáciu škôd
	Vybudovanie a inštitucionálny rozvoj špecializovaných		zmodernizovaný systém ochrany	

	záchranných modulov	informácií	kritickej infraštruktúry	minimalizácia ekologických škôd
	Podpora rozvoja dobrovoľných záchranných zborov a kapacít miest, obcí a miestnych spoločenstiev pre ochranu pred katastrofami	technické vybavenie technologické zariadenia	zvýšená odolnosť kritickej infraštruktúry voči klimatickým zmenám	zníženie škôd na zdraví a životoch obyvateľstva
	Modernizácia systémov ochrany kritickej infraštruktúry, vytvorenie podmienok pre elimináciu rizík vo vzťahu ku konkrétnym ohrozeniam	pracovná sila	vybudovaný systém krízového manažmentu vrátane inštitucionalizácie a vybavenia zásahových jednotiek	minimalizácia škôd na majetku
	Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na európskej, medzinárodnej a cezhraničnej úrovni	energia, stavebný a iný materiál		
	Zavedenie efektívneho systému logistického zabezpečenia manažmentu krízových situácií			
	Optimalizácia systémov ochrany vnútornej bezpečnosti prostredníctvom podpory integrovaných bezpečnostných centier			
	Integrácia operačného riadenia, posilnenie spolupráce a optimalizácia pripravenosti záchranných zložiek, záchranných modulov, systémov a procesov manažmentu	know how	záchranné zložky, moduly a procesy integrované do spoločného operačného riadenia	skvalitnenie manažmentu rizík spojených s katastrofami podmienenými zmenami klímy s dôrazom na prevenciu vzniku škôd a efektívnosť odstraňovania následkov
	Rozvoj systémov civilnej obrany a záchranných zložiek pre manažment katastrof	nosiče informácií priestory (fyzické, virtuálne) pre šírenie informácií	skvalitnené systémy civilnej obrany a záchranné zložky pre manažment katastrof	zvýšenie pripravenosti zamestnancov/ poskytovateľov služieb / komunít skvalitnenie na manažment krízových situácií
	Príprava zamestnancov/poskytovateľov služieb na manažment krízových situácií	pracovná sila	vyškolení poskytovatelia služieb verejnej správy v oblasti manažmentu krízových situácií	zvýšenie pripravenosti zamestnancov/ poskytovateľov služieb / komunít skvalitnenie na manažment krízových situácií
	Zavedenie národného programu vzdelávania a budovania odolnosti komunít voči katastrofám		subjekty občianskej spoločnosti zapojené do systému prevencie a zvládania rizík a obnovy v súvislosti s katastrofami	zmiernenie negatívnych dopadov katastrof podmienených zmenami klímy na obyvateľstvo
	Tvorba metodológie a aktivity zamerané na zvýšenie efektivity vzdelávania verejnosti v súvislosti s prevenciou a ochranou pri katastrofách	know how	informované zainteresované strany (stakeholderi), vrátane verejnej správy, verejnosti a odbornej komunity	skvalitnenie manažmentu rizík spojených s katastrofami podmienenými zmenami klímy s dôrazom na prevenciu vzniku škôd a efektívnosť odstraňovania následkov
	Vytvorenie nástrojov a kapacít na zapojenie komunít a občanov do budovania odolnosti komunít	pracovná sila	s mechanizmami a vybavením na boj s katastrofami na lokálnej a regionálnej úrovni	
	Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na lokálnej, regionálnej a cezhraničnej úrovni	nosiče informácií priestory (fyzické, virtuálne) pre šírenie informácií		
	Budovanie kapacít dobrovoľníckych centier a inštitucionálny rozvoj MVO pôsobiach v relevantných oblastiach na miestnej úrovni			
	Vytvorenie mechanizmov sociálnej ochrany pre obzvlášť	know how	mechanizmy a nástroje na podporu	minimalizácia negatívnych dopadov

	zraniteľné skupiny obyvateľov postihnuté katastrofou	technické vybavenie a technologické zariadenia	obnovy a rekonštrukcie po skončení katastrof	katastrof na obyvateľstvo a prírodné ekosystémy
	Podpora pripravenosti miest, obcí, vlastníkov (správcov alebo nájomcov) nehnuteľností na obnovu a rekonštrukciu po katastrofách	pracovná sila energia, stavebný a iný materiál	subjekty metodicky pripravené na obnovu a rekonštrukciu po katastrofách	

PRIORITNÁ OS: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

TEMATICKÝ CIEĽ 4 - PODPORA PRECHODU NA NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH

Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Požiadavky na vstupy	Očakávané výstupy	Očakávané priame a nepriame vplyvy na životné prostredie
Podpora výroby a distribúcie obnoviteľných zdrojov energie	Rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení na báze fosílnych palív na zariadenia využívajúce biomasu na výrobu tepla alebo kombinovanú výrobu elektriny a tepla, vrátane výstavby, rekonštrukcie a modernizácie rozvodov energie	- know how - pracovná sila - technológie a zariadenia - energia a materiály na rekonštrukciu a modernizáciu - priestor/ územie na zriadenie staveniska, - priestor na spracovanie a skladovanie biomasy, - biomasa, voda	- modernizované zariadenia na využívanie obnoviteľnej energie s nižšími emisiami skleníkových plynov, - vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie (teplo, elektrina) - odpadový materiál z rekonštrukčných a modernizačných prác,	- zvýšenie množstva energie vyrobenej z OZE - zníženie emisií CO₂ - zvýšenie zamestnanosti, - zvýšenie emisií tuhých znečisťujúcich látok do ovzdušia (v prípade nahradenia zemného plynu), - zvýšenie tvorby popolovín (v prípade nahradenia zemného plynu), - zvýšenie dopravnej intenzity (v prípade nahradenia zemného plynu),
	Výstavba zariadení na: - výrobu biometánu, - využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla, - využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom, - výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čističiek - odpadových vôd, vrátane výstavby, rekonštrukcie a modernizácie rozvodov energie	- know how - pracovná sila - technológie a zariadenia - energia a materiály na výstavbu - priestor/ územie na zriadenie staveniska, - priestor na skladovanie biomasy, - voda/biomasa/geotermálna energia/ kaly z ČOV/energeticky využiteľný odpad z poľnohospodárstva/ teplo z okolitého prostredia (vzduch, voda)	- nové zariadenia na využívanie obnoviteľnej energie s nižšími emisiami skleníkových plynov, - vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie (biometán, teplo) - odpadový materiál z výstavby,	- zvýšenie množstva energie vyrobenej z OZE - zníženie emisií CO₂ - zvýšenie zamestnanosti, - zvýšenie dopravnej intenzity (biomasa na výrobu bioplynu a biometánu), - lokálne zvýšenie emisií CO₂ (výroba biometánu)
Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	Zabezpečenie energetických auditov v MSP,	- know how - pracovná sila - energia a materiály na meranie prevádzkových veličín, - prístrojové vybavenie na meranie a vyhodnocovanie prevádzkových veličín	- správy z energetických auditov	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂, - ochranné pásma pri rozvodoch energie

	Implementácia opatrení z energetických auditov najmä:			
	- rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti,	- know how - pracovná sila - energia a materiály na rekonštrukciu a modernizáciu (najmä zatepl'ovacie systémy), - technické zariadenia budov, - priestor/ územie na zriadenie staveniska,	- objekty s nižšou energetickou náročnosťou, - vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie, - efektívne vnútorné osvetlenie, - odpadový materiál z rekonštrukčných a modernizačných prác, - prechodné zvýšenie hluku prašnosti,	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zvýšenie množstva energie vyrobenej z OZE - zníženie emisií CO₂ - zvýšenie zamestnanosti,
	- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti alebo zníženia emisií skleníkových plynov,	- know how - pracovná sila - technológie a zariadenia, - energia a materiály na rekonštrukciu a modernizáciu - priestor/ územie na zriadenie staveniska,	- energetické zariadenia s vyššou účinnosťou, nižšími emisiami skleníkových plynov, - vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie (teplo, elektrina) - odpadový materiál z rekonštrukčných a modernizačných prác,	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov najmä fosílnych palív, - zvýšenie množstva energie vyrobenej z OZE - zníženie emisií CO₂ , - zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia
	- rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu,	- know how - pracovná sila - technológie a zariadenia - energia a materiály na rekonštrukciu a modernizáciu - priestor/ územie na výstavbu (stavenisko), - elektrina, vzduch	- efektívne systémy rozvod stlačeného vzduchu, - odpadový materiál z výstavby, rekonštrukčných a modernizačných prác,	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂ ,
	- zavádzanie systémov merania a riadenia v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov,	- know how - pracovná sila - prístroje a zariadenia, - energia a materiály na inštaláciu prvkov merania a riadenia, - priestor/ územie na výstavbu (stavenisko), - elektrina,	- výrobné systémy s nižšou energetickou náročnosťou a nižšími emisiami skleníkových plynov, - odpadový materiál z inštalácie prvkov merania a riadenia,	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂ , - zvýšenie zamestnanosti,
	- výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií, vrátane systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov,	- know how - pracovná sila - technológie a zariadenia - energia a materiály na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu - priestor/ územie na výstavbu (stavenisko), - priestor/ územie na rozvody, - elektrina, voda, teplo	- efektívne systémy na distribúciu energie, - efektívne priemyselné osvetlenie, - odpadový materiál z výstavby, rekonštrukčných a modernizačných prác,	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂ , - zvýšenie zamestnanosti,

	- rekonštrukcia, výstavba alebo modernizácia technologických a výrobných zariadení za účelom zníženia emisií skleníkových plynov	- know how, - pracovná sila - technológie a zariadenia, - energia a materiály na rekonštrukciu a modernizáciu - priestor/ územie na zriadenie staveniska,	- výrobné a technologické zariadenia s nižšími emisiami skleníkových plynov, - odpadový materiál z rekonštrukčných a modernizačných prác,	- zníženie emisií CO₂,
Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania	Komplexná obnova budov verejnej správy (štátnej správy a územnej samosprávy) a budov na bývanie a modernizácia technických zariadení budov: - zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií, - modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výtahov, - inštalácia systémov merania a riadenia, - zmena spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu efektívnych systémov CZT, - inštalácia zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove.	- know how - pracovná sila - energia a materiály na rekonštrukciu a modernizáciu (najmä zateplovacie systémy), - technické zariadenia budov, - priestor/ územie na zriadenie staveniska,	- objekty s nižšou energetickou náročnosťou, - vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie, - efektívne vnútorné osvetlenie, - odpadový materiál z rekonštrukčných a modernizačných prác, - prechodné zvýšenie hluku prašnosti,	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zvýšenie množstva energie vyrobenej z OZE - zníženie emisií CO₂ - zvýšenie zamestnanosti,
Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia	Zavádzanie inteligentných meracích systémov	- know how - pracovná sila, - prístroje a zariadenia, - energia a materiály na inštaláciu prvkov merania, - elektrina	- optimalizácia dodávky elektriny, - odpadový materiál z inštalácie prvkov merania, - inštalované inteligentné meracie systémy	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂,
	Rozvoj inteligentných sietí	- know how - pracovná sila, - prístroje a zariadenia, - energia a materiály na inštaláciu prvkov merania riadenia, - elektrina	- optimalizácia prenosu a distribúcie elektriny v súvislosti s využívaním nepredikovateľných foriem OZE, - odpadový materiál z inštalácie prvkov merania a riadenia, - modernizované a rekonštruované distribučné sústavy	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂,

Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení	Zvyšovanie informovanosti v oblasti energetiky najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, školení, odborných seminárov a konferencií, aktivít pre deti a mládež,	- know how - pracovná sila, - prístroje, IT zariadenia, nosiče informácií - priestory na šírenie informácií (fyzické a virtuálne),	- informované subjekty, ktoré využívajú rôzne formy energie (verejná správa, laická i odborná verejnosť), - systém kontinuálneho vzdelávania energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb, - objektívne monitorovanie projektov v oblasti energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie - systémy na zabezpečenie a zvyšovanie informovanosti	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂,
	Zavádzanie systému na zabezpečenie a zvyšovanie informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb			
	Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti a využívania OZE			
	Zvyšovanie informovanosti v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov			
	Aktualizácia a implementácia koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky,	- know how - pracovná sila, - prístroje, IT zariadenia, nosiče informácií - priestory na šírenie informácií (fyzické a virtuálne),	- koncepčné dokumenty pre obce a mestá v oblasti efektívnej výroby a dodávky tepla, - koncepčné dokumenty pre obce, mestá a regióny v oblasti energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie, - riadiace a investičné rozhodnutia na realizáciu projektov udržateľnej energie a znižovania emisií skleníkových plynov, - dokumentácia pre realizáciu projektov v oblasti energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie, - zavedený systém energetického manažérstva pre obce a mestá, - poskytovanie energetických služieb pre verejný sektor - pracovné miesta	- zvýšenie množstva energie vyrobenej z OZE - zníženie emisií CO₂ - zvýšenie zamestnanosti,
	Vypracovanie a implementácia plánov udržateľnej energie a znižovania emisií skleníkových plynov,			
	Zavádzanie systémov energetického manažérstva vrátane energetických auditov a environmentálneho manažérstva,			
	Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni			

Podpora využitia vysokoúčinn. kombinov. výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou	- know how - pracovná sila - technológie a zariadenia, - energia a materiály na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu - priestor/ územie na zriadenie staveniska, - obnoviteľné zdroje energie, fosílna palivá, energeticky využiteľný odpad, odpadové teplo z technologických procesov	- energetické zariadenia na výrobu elektriny a tepla s vyššou účinnosťou a nižšími emisiami skleníkových plynov, - odpadový materiál z rekonštrukčných a modernizačných prác,	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov najmä fosílnych palív, - zníženie emisií CO₂, - zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia
	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla	- know how - pracovná sila - technológie a zariadenia - energia a materiály na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu - priestor/ územie na výstavbu (stavenisko), - priestor/ územie na rozvody, - teplo	- efektívne systémy na distribúciu tepla z vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla, - odpadový materiál z výstavby, rekonštrukčných a modernizačných prác, - energia vyrobená vysoko účinnou KVVET	- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov, - zníženie emisií CO₂, - zvýšenie zamestnanosti,

4. Údaje o vplyvoch na zdravotný stav obyvateľstva

Operačný program Kvalita životného prostredia (2014 – 2020) je zameraný všetkými svojimi opatreniami na skvalitnenie životného prostredia obyvateľstva a podporu trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov. Týmto svojim zameraním má ambíciu priamo i nepriamo pozitívne ovplyvniť zdravotný stav obyvateľstva. Žiadna z jeho aktivít svojim cieľovým zameraním negatívne neovplyvňuje zdravotný stav obyvateľstva. Z hľadiska pozitívnych dopadov na zdravotný stav obyvateľstva, resp. možných rizík je potrebné uviesť najmä nasledujúce aktivity:

**PRIORITNÁ OS: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE A PRÍRODNÝCH ZDROJOV
PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY**

**TEMATICKÝ CIEĽ 6 - OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A PRESADZOVANIE
EFEKTÍVNOSTI VYUŽÍVANIA ZDROJOV**

Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Očakávané vplyvy vo vzťahu k zdravotnému stavu obyvateľstva
a) riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis	Príprava na opätovné použitie, zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov vrátane výstavby a rekonštrukcie zariadení na triedený zber komunálnych odpadov	zníženie zdravotných rizík prostredníctvom: zmenšenia objemu skládkovaného a inak zneškodňovaného odpadu v prírodnom prostredí, zníženia spotreby umelých hnojív
	Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov	zníženie zdravotných rizík prostredníctvom: zmenšenia objemu skládkovaného alebo inak zneškodňovaného odpadu v prírodnom prostredí, eliminácie nebezpečných odpadov
	Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve	zníženie zdravotných rizík zvýšením informovanosti o odpadoch ako predpoklad pre ich sledovanie, zníženie produkcie a zneškodňovanie
	Podpora nástrojov manažérskeho a informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov	
b) riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis	Monitorovanie, odber, analýzy a hodnotenie vôd, vrátane zabezpečovania a prevádzkovania monitorovacej siete	zníženie zdravotných rizík a zvýšenie ochrany zdravia obyvateľov prostredníctvom zvýšenia informovanosti o kvalite, stave a kvantite povrchových vôd ako predpoklad pre efektívny manažment ich využívania, predchádzanie vzniku rizikových situácií
	Dobudovanie verej. kanaliz. a ČOV, ktorých realizácia zabezpečí splnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o prístúpení SR k EÚ pre aglomerácie nad 2 000 EO	zníženie zdravotných rizík a zvýšenie ochrany zdravia obyvateľov prostredníctvom: zmenšenia objemu nečistených komunálnych odpadových vôd odvádzaných do prírodného prostredia, a tým zníženie jeho zaťaženia, zníženia hygienických rizík zo styku obyvateľstva so znečistením, zníženia rizík kontaminácie vodných tokov a ohrozenia vodných biotopov, zníženia rizík znečistenia podzemných vôd únikom komunálnych splaškových vôd
	Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vody v chránených územiach a vo vodných útvaroch v zlom stave	
	Podpora zefektívnenia nástrojov koncepčného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti ochrany vôd a vodného hospodárstva	
	Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov	
	Vytváranie podmienok na zabezpečenie	
		zlepšenie hygienických podmienok

	spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch a ich realizácia za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb	a zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva kvalitnejším plnením ekosystémových služieb vodných tokov zníženie bezpečnostných rizík pre obyvateľstvo z výkyvov vodných hladín v urbanizovaných oblastiach zlepšenie hygienických podmienok života obyvateľstva mikroklimatickými účinkami prirodzených cyklov vody v území, hladín v urbanizovaných oblastiach
d) ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane NATURA 2000 a zelených infraštruktúr	Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu).	zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva dostupnosťou kvalitného prírodného prostredia poskytujúceho možnosti pre rekreáciu, zotavenie a iné ekosystémové služby
	Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny.	zvýšenie informovanosti v reálnom čase o predmete ochrany a výkone ochrany ako východisko pre predchádzanie vzniku rizikových situácií s dopadom na životy a zdravie ľudí
	Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovanie zelenej infraštruktúry a eliminácie nepôvodných inváznych druhov.	zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva dostupnosťou kvalitného prírodného prostredia poskytujúceho možnosti pre rekreáciu, zotavenie a iné ekosystémové služby
	Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny.	zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva a tým aktivít na skvalitnenie životného prostredia a tým ochranu zdravých životných podmienok
	Dobudovanie a zlepšenie stavu infraštruktúry za účelom propagácie, sprístupňovania a trvalo udržateľného využívania chránených území	zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva dostupnosťou kvalitného prírodného prostredia poskytujúceho možnosti pre rekreáciu, zotavenie a iné ekosystémové služby
e) opatrenia na zlepšenie mestského prostredia regenerácie opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia	Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách	zvýšenie informovanosti v reálnom čase o rizikách znečistených území a environmentálnych záťažach ako predpoklad pre efektívny manažment rizík a opatrenia na ich elimináciu zníženie zdravotných rizík vyplývajúcich z existencie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí
	Inštalácia technologických zariadení a realizácia technických opatrení na zabezpečenie plnenia podmienok smernice o priemyselných emisiách, zníženia emisií v rámci plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe	zníženie hygienického a zdravotného zaťaženia obyvateľstva obmedzením záťažového pôsobenia emisií

	Podpora projektov na znižovanie emisií znečisťujúcich látok z dopravy	zníženie hygienického a zdravotného zaťaženia obyvateľstva znížením emisného zaťaženia z dopravy, znížením hlukového zaťaženia prostredia, zníženie život a zdravie ohrozujúcich bezpečnostných rizík v doprave náhradou zastaraných autobusov
	Informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania	zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva a tým posilnenie možností na ochranu zdravých životných podmienok
	Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia	skvalitnenie manažmentu kvality ovzdušia s dôrazom na integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania, zvýšenie informovanosti o stave a kvalite ovzdušia ako predpoklad pre efektívny manažment kvality ovzdušia, rizikový manažment a predchádzanie vzniku rizikových situácií vo vzťahu ku zdraviu obyvateľstva
f) Podpora inovatívnych technológií na zlepšenie ochrany životného prostredia a účinného využívania zdrojov v sektore odpadu, vodného hospodárstva, ochrany pôdy alebo na zníženie znečistenia ovzdušia a g) Podpora industriálneho prechodu smerom k hospodárstvu orientovanému na racionálne využívanie zdrojov a podporu zeleného rastu	Podpora výskumu a vývoja v oblasti využívania prírodných zdrojov a v oblasti inovatívnych technológií napr. v oblasti vôd - projekty zamerané na riešenie problémov v oblasti ochrany vôd, inovačné technológie, ktoré budú mať pozitívny ekonomický a ekologický prínos v rámci realizácie opatrení Vodného plánu Slovenska, t. j. aplikovaný výskum na identifikáciu vplyvov a nastavenie opatrení na ich elimináciu	sekundárny vplyv prostredníctvom aplikácie výsledkov výskumu a vývoja v oblasti inovatívnych environmentálne orientovaných technológií
	Zavádzanie inovatívnych technológií zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia a zdravia populácie, najmä znižovaním rizík chemických, fyzikálnych a biologických faktorov	zlepšenie kvality životného prostredia a zdravia populácie, najmä znižovaním rizík chemických, fyzikálnych a biologických faktorov

PRIORITNÁ OS: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIA SÚVISIACICH RIZÍK

TEMATICKÝ CIEĽ 5 - PODPORA PRISPÔSOBOVANIA SA ZMENÁM KLÍMY, PREDCHÁDZANIA A RIADENIA RIZÍK

Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Očakávané vplyvy vo vzťahu k zdravotnému stavu obyvateľstva
(a) Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy	Výstavba vodných nádrží	obmedzenie rizík vyplývajúcich na zdravie obyv. z nedostatku kvalitnej pitnej a úžit. vody
	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami prepojené na vodný tok – príprava a realizácia poldrov, ochranných hrádzí, úpravy tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia v horných častiach povodí	obmedzenie rizík vyplývajúcich na zdravie obyvateľstva výkyvov vodných hladín ako dôsledku klim. zmien a ľudskej činnosti v území
	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov – príprava a realizácia vodozádržných prvkov v krajine	
	Hydrogeol. prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohosp. bilanciu	podpora zdravia obyvateľstva zabezpečením zdrojov pitnej vody
	Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov bezprost. súvisiacich s nadmer. zrážk. činnosť.	ochrana života, zdravia a majetku obyvateľstva
	Rekultivácia uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu	zníženie zdravotných rizík v území odstránenie kontaminantov z prostr.
	Rozvoj metodík pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy	optimalizácia manažmentu rizík v oblasti zdravia obyvateľstva spojených s nepriaz. dôsledkami zmeny klímy
	Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie	skvalitnenie manažmentu zdravot. rizík spojených so zmenami klímy s dôrazom na proaktívnu adaptáciu zo strany obyvateľstva
(b) Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík, identifikácia a hodnotenie povodňového rizika vo vzťahu k existujúcej technickej infraštruktúre	skvalitnenie manažmentu povodňových rizík s dôrazom na ich hodnotenie k existujúcej technickej infraštruktúre významnej pre ochranu životov a zdravia obyvateľstva
	Rozšírenie a modernizácia systémov na podporu zberu, analýzy a monitoring údajov o rizikách v systéme krízového riadenia a civilnej ochrany (povodne, požiare, víchrice, zosuvy pôdy)	zlepšenie prevencie predchádzania rizikovým situáciám s dopadom na zdravie a životy obyvateľstva
	Zavedenie metodológií, systémov a technológií komplexného riadenie rizík	
	Zvýšenie kvality plánovacích podkladov pre manažment rizík	
	Rozvoj metodík na hodnotenie intervenčných rizík a potrieb spojených s dopadmi zmeny klímy	
	Príprava zamestnancov pre manažment krízových situácií	zlepšenie predpokladov pre záchranu zdravia a životov obyvateľov ohrozených krízovými situáciami
	Dobudovanie zariadení a doplnenie špeciálneho vybavenia pre výkon služieb záchranných a bezpečnostných zložiek	
	Vybudovanie a inštitucionálny rozvoj špecializovaných záchranných modulov	
	Podpora rozvoja dobrovoľných záchranných zborov a kapacít miest, obcí a miestnych spoločenstiev pre ochranu pred katastrofami	
	Modernizácia systémov ochrany kritickej infraštruktúry, vytvorenie podmienok pre elimináciu rizík vo vzťahu ku konkrétnym	

	ohrozeniam	
	Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na európskej, medzinárodnej a cezhraničnej úrovni	
	Zavedenie efektívneho systému logistického zabezpečenia manažmentu krízových situácií	
	Optimalizácia systémov ochrany vnútornej bezpečnosti prostredníctvom podpory integrovaných bezpečnostných centier	
	Integrácia operačného riadenia, posilnenie spolupráce a optimalizácia pripravenosti záchranných zložiek, záchranných modulov, systémov a procesov manažmentu	
	Rozvoj systémov civilnej obrany a záchranných zložiek pre manažment katastrof	
	Príprava zamestnancov/poskytovateľov služieb na manažment krízových situácií	
	Zavedenie národného programu vzdelávania a budovania odolnosti komúní voči katastrofám	
	Tvorba metodológie a aktivity zamerané na zvýšenie efektivity vzdelávania verejnosti v súvislosti s prevenciou a ochranou pri katastrofách	
	Vytvorenie nástrojov a kapacít na zapojenie komúní a občanov do budovania odolnosti komúní	
	Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na lokálnej, regionálnej a cezhraničnej úrovni	
	Budovanie kapacít dobrovoľníckych centier a inštitucionálny rozvoj MVO pôsobiach v relevantných oblastiach na miestnej úrovni	zvýšenie kapacít komúní na zvládnutie efektívneho rizikového manažmentu, predchádzanie vzniku rizikových situácií pre zdravie obyvateľstva resp. elimináciu ich dôsledkov
	Vytvorenie mechanizmov sociálnej ochrany pre obzvlášť zraniteľné skupiny obyvateľov postihnuté katastrofou	
	Podpora pripravenosti miest, obcí, vlastníkov (správcov alebo nájomcov) nehnuteľností na obnovu a rekonštrukciu po katastrofách	

PRIORITNÁ OS: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

TEMATICKÝ CIEĽ 4 - PODPORA PRECHODU NA NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTORCH

Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Očakávané vplyvy vo vzťahu k zdravotnému stavu obyvateľstva
Podpora výroby a distribúcie obnoviteľných zdrojov energie	Rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení na báze fosílnych palív na zariadenia využívajúce biomasu na výrobu tepla alebo kombinovanú výrobu elektriny a tepla, Výstavba zariadení na: - výrobu biometánu, - využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla, - využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom, - výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čističiek odpadových vôd, Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov energie	Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva znížením jeho zaťaženia emisiami a klimatickými zmenami v dôsledku produkcie skleníkových plynov Zníženie zdravotných a hygienických rizík vyplývajúcich z prevádzky zastaraných neefektívnych energetických zariadení Zníženie zdravotných a hygienických rizík vyplývajúcich z používania zdraviu škodlivých izolačných materiálov a technologických postupov pri výrobe energií a ich využívaní v domácnostiach a priemysle Zníženie bezpečnostných rizík spojených s nedostatočným osvetlením verejných priestorov
Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	Zabezpečenie energetických auditov v MSP, Implementácia opatrení z energetických auditov najmä: • rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti, • rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti alebo zníženia emisií skleníkových plynov, • rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu • zavádzanie systémov merania a riadenia v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov, • výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií, vrátane systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov, • rekonštrukcia, výstavba alebo modernizácia technologických a výrobných zariadení za účelom zníženia emisií skleníkových plynov	Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva skvalitnením obytného prostredia Negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva v dôsledku zmien v skladbe poľnohospodárskej výroby a jej orientácie na energetické suroviny (alergény)
Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania	Komplexná obnova budov verejnej správy (štátnej správy a územnej samosprávy) a budov na bývanie a modernizácia technických zariadení budov a to: • zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií, • modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výtahov, • inštalácia systémov merania a riadenia, • zmena spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu efektívnych systémov CZT, • inštalácia zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove.	Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva znížením jeho zaťaženia emisiami a klimatickými zmenami v dôsledku produkcie skleníkových plynov Zníženie zdravotných a hygienických rizík energetickým zhodnotením nerecyklovateľných odpadov Zníženie zdravotných a hygienických rizík vyplývajúcich z prevádzky zastaraných neefektívnych energetických zariadení Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva skvalitnením obytného prostredia

Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia	Zavádzanie inteligentných meracích systémov	Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva znížením jeho zaťaženia emisiami a klimatickými zmenami v dôsledku produkcie skleníkových plynov
	Rekonštrukcia distribučných sústav	
	Rozvoj inteligentných sietí	Zníženie zdravotných a hygienických rizík vyplývajúcich z prevádzky zastaraných neefektívnych energetických zariadení Zníženie zdravotných a hygienických rizík vyplývajúcich z používania zdraviu škodlivých izolačných materiálov, zníženie bezpečnostných rizík
Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení	Zvyšovanie informovanosti v oblasti energetiky najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, školení, odborných seminárov a konferencií, aktivít pre deti a mládež,	bez priameho vzťahu
	Zavádzanie systému kontinuálneho vzdelávania pre verejný sektor, energetických manažérov, auditorov, poskytovateľov energetických služieb,	
	Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti a využívania OZE	
	Zvyšovanie informovanosti v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov	
	Aktualizácia a implementácia koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky,	sekundárne prostredníctvom realizácie koncepcií zlepšenie zdravia obyvateľstva znížením jeho exponovanosti imisiám
	Vypracovanie a implementácia plánov udržateľnej energie a znižovania emisií skleníkových plynov,	
	Zavádzanie systémov energetického manažérstva vrátane energetických auditov a environmentálneho manažérstva,	
	Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni	
Podpora využitia vysokoúčinnnej kogenerácie tepla a elektriny založenej na dopyte po využiteľnom teple	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou	Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva znížením jeho zaťaženia emisiami a klimatickými zmenami v dôsledku produkcie skleníkových plynov Zníženie zdravotných a hygienických rizík energetickým zhodnotením nerecyklovateľných odpadov
	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla	Zníženie zdravotných a hygienických rizík vyplývajúcich z prevádzky zastaraných neefektívnych energetických zariadení Zníženie zdravotných a hygienických rizík vyplývajúcich z používania zdraviu škodlivých izolačných materiálov, zníženie bezpečnostných rizík

5. Údaje vplyvov na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

PRIORITNÁ OS: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE A PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY		
TEMATICKÝ CIEĽ 6 - OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A PRESADZOVANIE EFEKTÍVNOSTI VYUŽÍVANIA ZDROJOV		
Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Očakávané vplyvy a ich relevancia vo vzťahu k chráneným územiám
a) riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis	Príprava na opätovné použitie, zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov vrátane výstavby a rekonštrukcie zariadení na triedený zber komunálnych odpadov	zmenšenie objemu skládkovaného a inak zneškodňovaného odpadu v prírodnom prostredí ohrozujúcich chránené územia zhodnotenie bioodpadu a jeho recyklácia do poľnohospodárskej prvovýroby a tým zníženie potreby použitia umelých hnojív a zabránenie kontaminácie chránených území
	Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov	zmenšenie objemu skládkovaného a inak zneškodňovaného nebezpečného odpadu v prírodnom prostredí ohrozujúcich chránené územia zabránenie kontaminácie chránených území,
	Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve	zvýšenie informovanosti o odpadoch ako predpoklad pre ich sledovanie a zneškodňovanie a zabránenie kontaminácie chránených území
	Podpora nástrojov manažérskeho a informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov	skvalitnenie manažmentu odpadového hospodárstva na úrovni obcí a zmenšenie objemu skládkovaného a inak zneškodňovaného odpadu v prírodnom prostredí ohrozujúceho chránené územia zvýšené environmentálne povedomie obyvateľstva a iných zainteresovaných strán (stakeholderov) zhodnotenie bioodpadu a jeho recyklácia do poľnohospodárskej prvovýroby a tým zníženie potreby použitia umelých hnojív a zabránenie kontaminácie chránených území
b) riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis	Monitorovanie, odber, analýzy a hodnotenie vôd, vrátane zabezpečovania a prevádzkovania monitorovacej siete	zvýšenie informovanosti o kvalite, stave a kvantite povrchových vôd ako predpoklad pre efektívny manažment ich využívania, predchádzanie vzniku rizikových situácií ohrozujúcich chránené územia
	Dobudovanie verej. kanaliz. a ČOV, ktorých realizácia zabezpečí splnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o prístúpení SR k EÚ pre aglomerácie nad 2 000 EO	zmenšenie objemu nečistených komunálnych odpadových vôd odvádzaných do prírodného prostredia a tým zníženie jeho zaťaženia a ohrozenia chránených území

	Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vody v chránených územiach a vo vodných útvaroch v zlom stave	zníženie rizík kontaminácie vodných tokov a ohrozenia vodných biotopov v chránených územiach zníženie rizík znečistenia podzemných vôd únikom komunálnych splaškových vôd ohrozujúcich chránené územia zníženie rizík priameho alebo sekundárneho zaťaženia chránených území komunálnymi odpadovými vodami
	Podpora zefektívnenia nástrojov koncepcného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti ochrany vôd a vodného hospodárstva	obmedzenie neautorizovaných zásahov do vodných systémov a tým ich ochrana s dopadom na chránené územia
	Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov	
	Vytváranie podmienok na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch a ich realizácia za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb	vyššia diverzita a kvalitnejšie plnenie ekosystémových služieb vodných tokov vrátane tokov v chránených územiach podpora prirodzených cyklov vody v chránených územiach
d) ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane NATURA 2000 a zelených infraštruktúr	Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu).	zlepšenie prepojenosti chránených ekosystémov a skvalitnenie ich ochrany
	Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny.	zvýšenie informovanosti v reálnom čase o predmete ochrany a výkone ochrany ako východisko pre efektívny manažment ochrany a pre predchádzanie vzniku rizikových situácií
	Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovanie zelenej infraštruktúry a eliminácie nepôvodných inváznych druhov.	kompletizácia územného systému ekologickej stability zníženie fragmentácie krajiny zvýšenie miery prepojenosti ekosystémov skvalitnenie starostlivosti o krajinu osobitne chránených území revitalizácia devastovanej krajiny
	Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny.	skvalitnenie manažmentu v oblasti ochrany prírody a krajiny a zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva
	Dobudovanie a zlepšenie stavu infraštruktúry za účelom propagácie, sprístupňovania a trvalo udržateľného využívania chránených území	zlepšenie informovanosti verejnosti a jej aktívneho podielu na ochrane

e) opatrenia na zlepšenie mestského prostredia regenerácie opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia	Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách	zvýšenie informovanosti v reálnom čase o rizikách znečistených území a environmentálnych záťažach ako predpoklad pre efektívny manažment rizík a opatrenia na elimináciu rizík z nich vyplývajúcich pre chránené územia skvalitnenie životného prostredia v mestách a recyklácia územia v mestách ako prevencia tlaku sídelných aktivít na chránené územia
	Inštalácia technologických zariadení a realizácia technických opatrení na zabezpečenie plnenia podmienok smernice o priemyselných emisiách, zníženia emisií v rámci plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe	zmenšenie objemu emisií odvádzaných do prírodného prostredia a tým zníženie jeho zaťaženia, zníženie rizík kontaminácie chránených území imisiami vrátane ohrozenia prírodných ekosystémov a najmä chránených biotopov
	Podpora projektov na znižovanie emisií znečisťujúcich látok z dopravy	zníženie rizík znečistenia pozemných a podzemných vôd v chrán. územiach ich kontamináciou imisiami
	Informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania	
	Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia	
f) Podpora inovatívnych technológií na zlepšenie ochrany životného prostredia a účinného využívania zdrojov v sektore odpadu, vodného hospodárstva, ochrany pôdy alebo na zníženie znečistenia ovzdušia a g) Podpora industriálneho prechodu smerom k hospodárstvu orientovanému na racionálne využívanie zdrojov a podporu zeleného rastu	Podpora výskumu a vývoja v oblasti využívania prírodných zdrojov a v oblasti inovatívnych technológií napr. v oblasti vôd - projekty zamerané na riešenie problémov v oblasti ochrany vôd, inovačné technológie, ktoré budú mať pozitívny ekonomický a ekologický prínos v rámci realizácie opatrení Vodného plánu Slovenska, t. j. aplikovaný výskum na identifikáciu vplyvov a nastavenie opatrení na ich elimináciu	vyriešené problémy v oblasti ochrany vôd, inovačné technológie, ktoré budú mať pozitívny prínos aj pre chránené územia
	Zavádzanie inovatívnych technológií zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia a zdravia populácie, najmä znižovaním rizík chemických, fyzikálnych a biologických faktorov	zlepšenie kvality životného prostredia a zdravia populácie, najmä znižovaním rizík chemických, fyzikálnych a biologických faktorov s dopadom na chránené územia

PRIORITNÁ OS: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIA SÚVISIACICH RIZÍK		
TEMATICKÝ CIEĽ 5 - PODPORA PRISPÔSOBOVANIA SA ZMENÁM KLÍMY, PREDCHÁDZANIA A RIADENIA RIZÍK		
Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Očakávané vplyvy a ich relevancia vo vzťahu k chráneným územiám
(a) Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy	Výstavba vodných nádrží	obmedzenie výkyvov vodných hladín ako dôsledku klimatických zmien a ľudskej činnosti v území nebezpečenie denaturalizácie vodného toku v dotyku s chránenými územiami dočasné lokálne negatívne vplyvy v dôsledku stavebnej činnosti
	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami prepojené na vodný tok – príprava a realizácia poldrov, ochranných hrádzí, úpravy tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia v horných častiach povodí	renaturalizácia vodných tokov s významom pre chránené územia obmedzenie výkyvov vodných hladín ako dôsledku klimatických zmien a ľudskej činnosti v území
	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov – príprava a realizácia vodozádržných prvkov v krajine	zlepšenie funkčnosti vodných ekosystémov vrátane hydrických ekokoridorov a iných súčastí chránených území potenciálna možnosť ohrozenia fungovania chránených ekosystémov v dôsledku realizácie technických zariadení na vodných tokoch
	Hydrogeol. prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohosp. bilanciu	optimalizácia čerpania prírodných zdrojov vo vzťahu k ochrane hodnôt územia
	Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov bezprost. súvisiacich s nadmer. zrážk. činnosť.	optimalizácia manažmentu rizík havarijných zosuvov a ohrození aj v chránených územiach
	Rekultivácia uzavretých ťažísk a opustených ťažísk ťažobného odpadu	recyklácia územia, zníženie zdravotných rizík v území, odstránenie kontaminantov z prostredia s dopadom na zníženie zaťaženia potenciálne aj chránených území
	Rozvoj metodík pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy	optimalizácia manažmentu investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy ohrozujúcich chránené územia
	Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie	skvalitnenie manažmentu rizík spojených so zmenami klímy s dôrazom na proaktívnu adaptáciu ohrozujúcich chránené územia
(b) Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík, identifikácia a hodnotenie povodňového rizika vo vzťahu k existujúcej technickej infraštruktúre	skvalitnenie manažmentu povodňových rizík s dôrazom na ich hodnotenie k existujúcej technickej infraštruktúre, ktorej havária môže ohroziť chránené územia
	Rozšírenie a modernizácia systémov na podporu zberu, analýzy a monitoring údajov o rizikách v systéme krízového riadenia a civilnej ochrany (povodne, požiare, víchrice, zosuvy pôdy)	zvýšenie informovanosti o rizikách a rizikových faktoroch ako podklad pre efektívny rizikový manažment a predchádzanie vzniku rizikových situácií aj vo vzťahu k chráneným územiám
	Zavedenie metodológií, systémov a technológií komplexného riadenia rizík	zvýšenie informovanosti o rizikách a rizikových faktoroch ako podklad pre efektívny rizikový manažment a predchádzanie vzniku rizikových situácií resp. elimináciu ich dôsledkov aj vo vzťahu k chráneným územiám (napr. veterné kalamity, požiare a pod.)
	Zvýšenie kvality plánovacích podkladov pre manažment rizík	
	Rozvoj metodík na hodnotenie intervenčných rizík a potrieb spojených s dopadmi zmeny klímy	skvalitnenie manažmentu rizík spojených s katastrofami podmienenými zmenami klímy s dôrazom na prevenciu vzniku škôd a efektívnosť odstraňovania následkov aj vo
	Príprava zamestnancov pre manažment krízových situácií	

Zavedenie metodológií, systémov a technológií komplexného riadenie rizík	vzťahu k chráneným územiám minimalizácia negatívnych dopadov katastrof na prírodné ekosystémy vrátane ekosystémov chránených území
Zvýšenie kvality plánovacích podkladov pre manažment rizík	
Rozvoj metodík na hodnotenie intervenčných rizík a potrieb spojených s dopadmi zmeny klímy	
Príprava zamestnancov pre manažment krízových situácií.	
Dobudovanie zariadení a doplnenie špeciálneho vybavenia pre výkon služieb záchranných a bezpečnostných zložiek	
Vybudovanie a inštitucionálny rozvoj špecializovaných záchranných modulov	
Podpora rozvoja dobrovoľných záchranných zborov a kapacít miest, obcí a miestnych spoločenstiev pre ochranu pred katastrofami	
Modernizácia systémov ochrany kritickej infraštruktúry, vytvorenie podmienok pre elimináciu rizík vo vzťahu ku konkrétnym ohrozeniam	
Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na európskej, medzinárodnej a cezhraničnej úrovni	
Zavedenie efektívneho systému logistického zabezpečenia manažmentu krízových situácií	
Optimalizácia systémov ochrany vnútornej bezpečnosti prostredníctvom podpory integrovaných bezpečnostných centier	
Tvorba metodológie a aktivity zamerané na zvýšenie efektivity vzdelávania verejnosti v súvislosti s prevenciou a ochranou pri katastrofách	
Vytvorenie nástrojov a kapacít na zapojenie komunit a občanov do budovania odolnosti komunit	
Podpora rozvoja mechanizmov civilnej ochrany na lokálnej, regionálnej a cezhraničnej úrovni	
Budovanie kapacít dobrovoľníckych centier a inštitucionálny rozvoj MVO pôsobiach v relevantných oblastiach na miestnej úrovni	
Vytvorenie mechanizmov sociálnej ochrany pre obzvlášť zraniteľné skupiny obyvateľov postihnuté katastrofou	
Podpora pripravenosti miest, obcí, vlastníkov (správcov alebo nájomcov) nehnuteľností na obnovu a rekonštrukciu po katastrofách	

PRIORITNÁ OS: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

TEMATICKÝ CIEĽ 4 - PODPORA PRECHODU NA NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH

Investičná priorita	Hlavné typy aktivít	Očakávané vplyvy vo vzťahu k chráneným územiám
Podpora výroby a distribúcie obnoviteľných zdrojov energie	Rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení na báze fosílnych palív na zariadenia využívajúce biomasu na výrobu tepla alebo kombinovanú výrobu elektriny a tepla, Výstavba zariadení na: - výrobu biometánu, - využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla, - využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom, - výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čističiek odpadových vôd, Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov energie	Zníženie imisného zaťaženia chránených území a zníženie rizík spojených s klimatickými zmenami v dôsledku aktivít človeka, (zníženie produkcie oxidov uhlíka, obmedzenie spotreby energií a zvlášť fosílnych palív, obmedzenie strát energie v prenosovej sústave, zníženie spotreby energií Obmedzenie strát energie v prenosovej sústave, zníženie spotreby energií a tým aj tlaku na čerpanie zdrojov v dotyku s chránenými územiám Zvýšenie tlaku na využitie územia na budovanie zariadení pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Potenciálny negatívny vplyv na chránené územia v dôsledku zmien v skladbe poľnoh. výroby a jej orientácie na energetické suroviny. Potenciálny negatívny vplyv na chránené územia v dotyku s energetickými zariadeniami Potenciálny negatívny dopad pôsobenia výstavby lineárnej energetickej infraštruktúry na krajinoobraz a zložky krajiny
Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	Zabezpečenie energetických auditov v MSP, Implementácia opatrení z energetických auditov najmä: • rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti, • rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti alebo zníženia emisií skleníkových plynov, • rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu • zavádzanie systémov merania a riadenia v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov, • výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií, vrátane systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov, • rekonštrukcia, výstavba alebo modernizácia technologických a výrobných zariadení za účelom zníženia emisií skleníkových plynov	Potenciálny negatívny vplyv na chránené územia v dôsledku zmien v skladbe poľnoh. výroby a jej orientácie na energetické suroviny. Potenciálny negatívny vplyv na chránené územia v dotyku s energetickými zariadeniami Potenciálny negatívny dopad pôsobenia výstavby lineárnej energetickej infraštruktúry na krajinoobraz a zložky krajiny
Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania	Komplexná obnova budov verejnej správy (štátnej správy a územnej samosprávy) a budov na bývanie a modernizácia technických zariadení budov a to: • zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií, • modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výťahov, • inštalácia systémov merania a riadenia, • zmena spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu efektívnych systémov CZT, • inštalácia zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove.	Zníženie imisného zaťaženia chránených území a zníženie rizík spojených s klimatickými zmenami v dôsledku aktivít človeka, (zníženie produkcie oxidov uhlíka, obmedzenie spotreby energií a zvlášť fosílnych palív, obmedzenie strát energie v prenosovej sústave, zníženie spotreby energií.

Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia	Zavádzanie inteligentných meracích systémov	Zníženie imisného zaťaženia chránených území a zníženie rizík spojených s klimatickými zmenami v dôsledku aktivít človeka (zníženie produkcie oxidov uhlíka, obmedzenie spotreby energií a zvlášť fosílnych palív, obmedzenie strát energie v prenosovej sústave, zníženie spotreby energií optimalizáciou zaťaženia zdrojov a prenosovej sústavy využitím inteligentného merania) Obmedzenie strát energie v prenosovej sústave, zníženie spotreby energií a tým aj tlaku na čerpanie zdrojov v dotyku s chránenými územiami. Potenciálny negatívny vplyv na chránené územia v dotyku s energetickými zariadeniami Potenciálny negatívny dopad pôsobenia výstavby lineárnej energetickej infraštruktúry na krajinoobraz a zložky krajiny
	Rekonštrukcia distribučných sústav	
	Rozvoj inteligentných sietí	
Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení	Zvyšovanie informovanosti v oblasti energetiky najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, školení, odborných seminárov a konferencií, aktivít pre deti a mládež,	bez priameho vzťahu
	Zavádzanie systému kontinuálneho vzdelávania pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb,	
	Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti a využívania OZE	
	Zvyšovanie informovanosti v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov	
	Aktualizácia a implementácia koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky,	bez priameho vzťahu
	Vypracovanie a implementácia plánov udržateľnej energie a znižovania emisií skleníkových plynov,	
	Zavádzanie systémov energetického manažérstva vrátane energetických auditov a environmentálneho manažérstva,	
	Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni	
Podpora využitia vysokoúčinnnej kogenerácie tepla a elektriny založenej na dopyte po využiteľnom teple	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou	Zníženie imisného zaťaženia chránených území a zníženie rizík spojených s klimatickými zmenami v dôsledku aktivít človeka (zníženie produkcie oxidov uhlíka, obmedzenie spotreby energií a zvlášť fosílnych palív vedúce k zníženiu emisného zaťaženia a tlaku na využívanie zdrojov v chránených územiach)
	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla	obmedzenie strát energie v prenosovej sústave, zníženie spotreby energií, optimalizácia využitia OZE vedúce k zníženiu emisného zaťaženia a tlaku na využívanie zdrojov v chránených územiach a ich dotyku

Vzhľadom na charakter Operačného programu Kvalita životného prostredia a jeho orientáciu na skvalitnenie životného prostredia, systém opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie je orientovaný na zabezpečenie

optimalizácie realizácie jednotlivých aktivít vo vzťahu k horizontálnemu princípu udržateľného rozvoja TUR. Pre zabezpečenie minimalizácie rizík vyplývajúcich z jeho realizácie pre chránené územia je potrebné najmä:

- zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých činností/projektov v súlade so zákonom č. 24/2006 Z.z. tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov.
- osobitnú pozornosť je potrebné venovať projektom realizácie obnoviteľných zdrojov energie, zariadeniam zhodnocovania odpadu vo vzťahu k ich potenciálnym negatívnym dopadom na lokálne kvalitatívne parametre životného prostredia, ochranu biotopov a humánneho životného prostredia a zvlášť chránených častí prírody
- pri rozhodovaní vo výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po skončení spolufinancovaného projektu a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých efektov
- pri rozhodovaní vo výbere projektov sledovať vyváženosť lokálnych, regionálnych a nadregionálnych efektov projektov s cieľom preferencie kumulatívnych a synergických efektov s dôrazom na priame a nepriame efekty pre chránené územia
- zabezpečiť transparentnosť vrátane prístupu k informáciám v celom procese vyhlasovania výziev, výberu a prideľovania prostriedkov ako aj monitoringu a hodnotenia projektov, jednotlivých prioritných osí a Operačného programu
- Zefektívniť a zjednodušiť administráciu prípravy a realizácie projektov tak, aby boli prístupné širšiemu okruhu adresátov pomoci z rôznych regiónov, obcí bez zvláštnych požiadaviek na ich finančné, technické a personálne kapacity za súčasného zabezpečenia objektívnosti výberu a dôslednosti kontroly.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu, synergické a kumulatívne efekty

Riziká, synergické a kumulatívne vplyvy na poľnohospodársku výrobu

Operačný program svojimi opatreniami vo všeobecnosti priaznivo ovplyvní poľnohospodársku výrobu, predovšetkým aktivitami zmierňujúcimi zaťaženie životného prostredia polutantmi, aktivitami na zmiernenie dopadov klimatických zmien a aktivitami na posilnenie a zachovanie biodiverzity. Isté riziká sú spojené s implementáciou opatrení na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie, predovšetkým z pohľadu záberu poľnohospodárskej pôdy, obmedzení resp. zmien v obhospodarovaní pôdy a tlaku na zvyšovanie produkcie energeticky spracovateľných produktov.

Riziká, synergické a kumulatívne vplyvy na lesné hospodárstvo

Operačný program svojimi opatreniami vo všeobecnosti priaznivo ovplyvní lesné hospodárstvo, predovšetkým aktivitami zmierňujúcimi zaťaženie životného prostredia polutantmi, aktivitami na zmiernenie dopadov klimatických zmien a aktivitami na ochranu biotopov, posilnenie a zachovanie biodiverzity. Riziká môžu byť spojené s obmedzením resp. zmenou obhospodarovania lesov pod tlakom na zvyšovanie produkcie drevnej hmoty ako energetickej suroviny, resp. so záberom lesnej pôdy a obmedzeniami obhospodarovania lesov vyplývajúcich z využitia obnoviteľných zdrojov energie, obmedzenia obhospodarovania lesov v dôsledku zvýšenia stupňa územnej ochrany.

Riziká, synergické a kumulatívne vplyvy na sektor priemyselnej výroby, stavebníctva, skladov a distribučných centier

Operačný program svojimi opatreniami predstavuje vyvážený systém aktivít na jednej strane vytvárajúcimi tlak na zvýšenie recyklácie odpadov a energetickej účinnosti výrobných zariadení a produktov a na zníženie spotreby fosílnych palív a produkcie skleníkových plynov a odpadov, na strane druhej vytvára priestor pre rozvoj ekonomických činností v oblasti environmentálnych technológií s vysokou pridanou hodnotou a poskytuje podporu pre transformáciu energetiky a priemyslu na zdrojovo efektívnejší. Vytvára tiež priestor pre zvýšenie objemov priemyselnej a stavebnej výroby podporou rekonštrukčných a modernizačných prác a podporou výstavby zdrojov a zariadení na zhodnotenie obnoviteľných zdrojov a druhotných surovín ako aj rekonštrukčných a modernizačných prác bytového fondu a verejných objektov. Riziká môžu súvisieť s tlakom na environmentalizáciu produkcie a spotreby a nízkou absorpčnou schopnosťou sektoru priemyslu, stavebníctva a bývania a inovácie s podporou operačného programu.

Riziká, synergické a kumulatívne vplyvy na sektor služieb

Operačný program svojimi opatreniami vytvára značný priestor pre rozšírenie environmentálnych služieb a energetickú efektívizáciu súčasného sektora verejných služieb. Rizikom je nízka absorpčná schopnosť verejného sektora, predovšetkým súvisiaca s potrebou aktivizácie vlastných zdrojov na spolufinancovanie a tiež obmedzenia súvisiace s rozvojom aktivít služieb v chránených územiach.

Riziká, synergické a kumulatívne vplyvy na územné systémy ekologickej stability

Operačný program svojimi opatreniami vo všeobecnosti priaznivo ovplyvní ekologickú stabilitu územia SR. Rizikom môžu byť aktivity zamerané na extenzívne využívanie obnoviteľných zdrojov energií, predovšetkým z hľadiska priestorových nárokov a vedľajších negatívnych vplyvov na socio-ekosystém krajiny.

HODNOTENIE OPERAČNÉHO PROGRAMU KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VO VZŤAHU K PRINCÍPOM UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA (HORIZONTÁLNA OS)

Princíp	Kritérium	Charakteristika a miera vplyvu realizácie OP KŽP	Tematický cieľ s dominant. významom pri napĺňaní kritéria
Princíp podpory rozvoja ľudských zdrojov	zabezpečenie ochrany zdravia ľudí,	Priamy i nepriamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	zabezpečenie optimálneho rozvoja ľudských zdrojov	nepriamy menej významný pozitívny synergický	4, 5, 6
Ekologický princíp	zachovanie a podpora biodiverzity, vitality a odolnosti ekosystémov,	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	6
	optimalizácia priestorového usporiadania a funkčného využívania krajiny zabezpečenie jej územného systému ekologickej stability,	Priamy pozitívny veľmi významný kumulatívny synergický	6
	zachovanie a podpora život zabezpečujúcich systémov,	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	6, 5
	zachovanie vysokej kvality zložiek životného prostredia – minimalizácia negatívnych vplyvov na životné prostredie	Priamy Veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	minimalizácia využívania neobnoviteľných zdrojov a prednostné využívanie obnoviteľných zdrojov, avšak v medziach ich reprodukčných schopností;	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 6,

Princíp autoregulačného a sebahodnotiaceho vývoja	odhaľovanie a využívanie prírodných a antropicky simulovaných autoregulačných a sebahodnotiacich prírodných mechanizmov,	Priamy veľmi významný pozitívny	6
	podpora uzavretých cyklov výroby a spotreby;	Priamy veľmi významný pozitívny	4
Efektívnosť princípu	zachovanie optimálnych látkovo-energetických cyklov	Priamy veľmi významný pozitívny	4, 6
	minimalizácia surovínových a energetických vstupov,	Priamy veľmi významný pozitívny	4
	redukcia množstva výstupov a minimalizácia strát,	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 6
	zavádzanie a podpora nástrojov environmentálnej ekonomiky;	Nepriamy významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6
	rozumné a šetrné využívanie zdrojov a ich ochrana,	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 6
Princíp rozumnej dostatočnosti	podpora vhodných foriem samozásobovania	Priamy veľmi významný pozitívny	4, 6
	uprednostňovanie preventívnych opatrení pred odstraňovaním nežiaducich následkov činností,	Priamy veľmi významný pozitívny	4, 5, 6,
Princíp preventívnej opatrnosti a predvídavosti	rešpektovanie možných rizík (vrátane neoverených);	Priamy veľmi významný pozitívny	5, 6,
	zachovanie možností využívania existujúcich zdrojov aj pre budúce generácie	Priamy veľmi významný pozitívny	4, 6,
Princíp rešpektovania potrieb a práv budúcich generácií	zachovanie rovnakých práv budúcich generácií;	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	zabezpečenie ľudských práv vo všetkých smeroch a systémoch,	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
Princíp vnútrogeneračnej, medzigeneračnej a globálnej rovnosti práv obyvateľov Zeme	zabezpečenie národnostnej, rasovej a inej rovnosti,	nepriamy významný pozitívny	4, 5, 6,
	zabezpečenie práv ostatných živých bytostí;	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	preferovanie rozvoja na báze vnútorného rozvojového potenciálu namiesto mechanicky importovaného rozvoja,	nepriamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 6,
Princíp kultúrnej a spoločenskej integrity	zachovanie a obnova pozitívnych hodnôt krajiny, sociálnej a kultúrnej identity,	Priamy veľmi významný pozitívny	5, 6,
	podpora miestneho koloritu, ľudovej kultúry a duchovnej atmosféry,	Nepriamy menej významný pozitívny	6
	oživenie tradičných aktivít s citlivým využitím moderných technológií	Nepriamy menej významný pozitívny	4
	podpora spontánnych foriem pomoci, resp. svojpomoci	Priamy veľmi významný pozitívny	4, 5, 6,
	uplatňovanie mierových a konsenzuálnych metód riadenia,	nepriamy významný pozitívny	4, 5, 6,
Princíp nenásilia	nepoužívanie akýchkoľvek foriem násilia	Nepriamy menej významný pozitívny	4, 5, 6,
	presadzovanie primeranej miery decentralizácie a uplatňovania príslušníkov daného spoločenstva	Nepriamy menej významný pozitívny	4, 5, 6,
Princíp emancipácie a participácie	tvorba pracovných príležitostí a umožnenie prístupu k verejným statkom a službám,	Nepriamy významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	účasť obyvateľov obcí na rozhodovaní a posilnenie verejnej kontroly;	Nepriamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	uplatňovanie tolerancie a porozumenia,	Nepriamy menej významný pozitívny	4, 5, 6,
Princíp solidarity	podpora vzájomnej pomoci a spoluzodpovednosti	Nepriamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	prenášanie kompetencií na najnižšiu možnú hierarchickú úroveň ich realizácie a približovanie ich výkonu k občanovi,	Nepriamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
Princíp prijateľných chýb	uprednostňovanie prístupov umožňujúcich návrat k východiskovému stavu - minimalizácia nevratných zmien s ťažko predvídateľnými dôsledkami	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
	bezodkladné zverejňovanie chýb a omylov, ako aj ich bezprostredné odstraňovanie, resp. zmierňovanie;	Priamy veľmi významný pozitívny	4, 5, 6,

Princíp optimalizácie	cielené riadenie a zosúladovanie všetkých činností so smerom k rovnováhe, odstraňovanie nežiaducich následkov, zdrojov nestability a rizík,	Priamy veľmi významný pozitívny	4, 5, 6,
	hľadanie a podpora verejnoprospešných činností s viacsmernými kladnými vplyvmi	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,
Princíp sociálne, eticky a environmentálne priaznivého hospodárenia, rozhodovania, riadenia a správania	uplatňovanie všetkých vyššie uvedených 15 princípov v synergickom pôsobení politických, právnych, ekonomických, organizačných, výchovno-vzdelávacích a iných nástrojov pri podpore hodnotových orientácií, tvorbe kultúry a určovaní hodnôt, ako aj a pri vzniku, činnosti a budovaní príslušných inštitúcií	Priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	4, 5, 6,

Na základe obsahu Operačného programu Kvalita životného prostredia je možné konštatovať, že:

1. Operačný program navrhuje priority, ciele a podporované aktivity v súlade s nadradenými strategickými cieľmi definovanými v európskych a národných strategických dokumentoch a sú v súlade s cieľom optimalizácie dlhodobých účinkov na sociálne, kultúrne, ekonomické a environmentálne aspekty
2. Operačný program vychádza z podrobnej analýzy problémovej situácie na úrovni SR ako aj v globálnom rozmere a reflektuje potrebu riešenia aktuálnych problémov v oblasti životného prostredia a efektívneho nakladania s prírodnými zdrojmi s dlhodobou perspektívou jeho vývoja čím zabezpečuje, že jeho realizáciou nedôjde k obmedzeniu možnosti rozvoja spoločnosť v budúcnosti
3. Operačný program celým svojim profilom prioritných osí, tematických cieľov a aktivít prispieje k tomu, že sa v budúcnosti skvalitní využitie územia a jeho zdrojov a zlepší sa kvalita života, a to tak pre súčasnú ako aj pre budúce generácie
4. Prioritné osi, tematické ciele a hlavné typy aktivít Operačného programu dávajú predpoklady a vytvárajú podmienky pre požadovanú zmenu pre zabezpečenie udržateľného rozvoja keďže
 - podporujú zmenu správania občanov a celej spoločnosti v oblastiach ochrany, racionálneho využívania prírodných zdrojov, ochrany ovzdušia, ozónovej vrstvy, v oblasti rozvoja využívania obnoviteľných zdrojov energie, odpadového hospodárstva, eliminácie environmentálnych záťaží ochrany a regenerácie prírodného prostredia a krajiny
 - vytvárajú nediskriminačné podmienky pre uplatňovanie princípov udržateľného rozvoja vo väzbe na Agendu 21 a horizontálny princíp TUR na všetkých úrovniach a vo všetkých sférach spoločnosti,
 - navrhovanými aktivitami monitorovania zabezpečuje kontrolné mechanizmy, motivuje a podporuje dodržiavanie etických a morálnych princípov,
 - plánovanými podporovanými aktivitami motivuje verejný sektor, podnikateľskú sféru i obyvateľstvo k zmene ich doterajšieho správania, postojov a hodnotových orientácií zosúladiť svoje správanie s princípmi udržateľného rozvoja vo väzbe na Agendu 21
 - alokáciou a definovaním podmienok pre získanie finančných zdrojov na jednotlivé aktivity motivuje občanov i podnikateľský sektor k zodpovednosti za kvalitu života spoločnosti a k zodpovednosti za rešpektovanie práv budúcich generácií.
5. Operačný program obsahuje efektívne nástroje na presadenie pozitívnych zmien a vytvorenie podmienok pre zabezpečenie udržateľného rozvoja vo väzbe na Agendu 21 a to najmä:
 - zameraním aktivít na dlhodobé ciele rozvoja celej spoločnosti s minimalizáciou negatívnych environmentálnych a sociálnych dôsledkov,

- zameraním aktivít na dosiahnutie kumulatívnych a synergických efektov smerujúcich na dlhodobu udržateľné dosiahnutie cieľov rozvoja spoločnosti
 - definovaním mechanizmov zabezpečenia a kontroly efektívnosti vynaložených prostriedkov.
6. Operačný program predpokladá vytvorenie takého kapacitného (inštitucionálneho) zabezpečenia, ktoré bude zabezpečovať úspešnú realizáciu environmentálnych sociálnych i ekonomických cieľov udržateľného rozvoja vo väzbe na Agendu 21 na princípe subsidiarity
 7. Operačný program je svojimi prioritám vyvážený tak v polohe regeneračných a nápravných ako aj prospektívnych preventívnych aktivít rešpektujúc vo všetkých navrhovaných činnostiach princíp zvýšenej opatrnosti
 8. Operačný program svojim charakterom nepriamo prispieva k rozvoju demokratických inštitucionálnych nástrojov riadenia, svojou transparentnosťou riadiacich inštitúcií a monitoringu garantuje prístup k informáciám, garantuje rovnaké práva účasti všetkých obyvateľov na podporovaných aktivitách bez ohľadu na ich národnostnú, sociálnu, náboženskú či inú príslušnosť, orientáciu a pohlavie.
 9. Operačný program svojim zameraním ale aj jednotlivými prioritnými osami sleduje dominantne uplatňovanie princípu solidarity medzi generáciami a v rámci generácií.
 10. Operačný program svojim organizačným zabezpečením podporuje vytváranie podmienok pre dodržiavanie uplatňovania ľudských práv najmä práva na život, práva na rovnocenný prístup k vzdelaniu, službám, práci
 11. Operačný program podporuje nepriamo budovanie trvalo udržateľných komunít predovšetkým prostredníctvom zlepšovania environmentálnych podmienok pre ich udržateľný rozvoj, podporou sociálneho pokroku zohľadňujúceho potreby každého občana – prístupom k environmentálnej infraštruktúre, zlepšením podmienok pre život, ochranou zdravia a pod.
 12. Program podporuje svojimi prioritami a organizáciou aktivít angažovanosť pri tvorbe a napĺňaní cieľov udržateľného rozvoja vo väzbe na Agendu 21 a horizontálny princíp TUR, nepriamo umožňuje účasť miestnych obyvateľov na rozhodovaní, posilňuje miestnu kontrolu, regionálnu kontrolu, kontrolu na národnej úrovni. Napriek jasnej cieľovej orientácii ponecháva dostatok priestoru na identifikáciu a podchytenie lokálne špecifických problémov a voľbu lokálne adekvátnych prístupov k ich riešeniu zohľadňujúc lokálne kapacity realizácie aktivít i potreby ich aktivácie, rozšírenia či vytvorenia.
 13. Program podporuje predovšetkým svojou investičnou prioritnou „Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane NATURA 2000 a zelených infraštruktúr“ zachovanie pozitívnych hodnôt krajiny a kultúrnej identity
 14. Zvýšením kvality životného prostredia ako súčasťou mäkkých lokalizačných faktorov pre ekonomické aktivity vedomostne založenej spoločnosti a aktivitami smerujúcimi k zabezpečeniu udržateľnosti a efektívnosti využívania zdrojov Operačný program podporuje udržanie vysokej a stabilnej úrovne hospodárskeho rastu a zamestnanosti bez nepriaznivých vplyvov na životné a sociálne prostredie
 15. Operačný program podporuje motiváciu k environmentálnemu správaniu výrobcov a spotrebiteľov ako aj rozvíjanie vysokej technologickej úrovne a know-how
 16. Operačný program prostredníctvom obmedzenia rizikových impaktov na zdravie obyvateľstva nepriamo a podporu rozvoja udržateľného energetického hospodárstva podporuje rast potenciálu pracovných síl s ohľadom na udržateľnú úroveň zamestnanosti
 17. Operačný program predovšetkým svojimi tematickými cieľmi 5. a 6. prispieva k zabezpečeniu bezpečnosti obyvateľstva zabezpečeniu ochrany a bezpečnosti občanov a ich majetku, ochrany ich zdravia
 18. Operačný program je priamo zacielený na podporu využívania uzavretých cyklov výroby a spotreby, ako aj optimálnych látkovo-energetických cyklov, minimalizovanie spotreby

surovinovo-energetických zdrojov a minimalizáciu vzniku odpadov, uprednostňuje integrovanú prevenciu a kontrolu znečistenia

19. Operačný program je súčasťou nástrojov environmentálnej politiky s veľmi významným prienikom do sféry environmentálnej ekonomiky, čím nepriamo podporuje aj efektívne rozmiestnenie výrobných aktivít v súlade s potenciálmi a limitmi environmentu

20. Operačný program priamo i nepriamo podporuje rozvojový dokument rozvoj miestnej ekonomiky (podpora vytvárania pracovných príležitostí priamo v obci na báze miestnych podmienok, napr. podpora vhodných foriem samozásobovania, využívania obnoviteľných zdrojov a pod

21. Operačný program je svojim tematickým cieľom č. 6 priamo zacielený na podporu zachovania biodiverzity, vitalitu a odolnosť ekosystémov, podporu zachovania život podporujúcich systémov, obnovenie a zachovanie vysokej kvality prírodných zložiek životného prostredia, minimalizáciu vplyvov činností na životné prostredie

22. Operačný program je svojim tematickým cieľom č. 4 priamo zacielený na minimalizáciu využívania neobnoviteľných zdrojov

23. Operačný program podporuje prednostné využívanie obnoviteľných zdrojov a dôsledne rešpektuje pri ich využívaní medze ich reprodukčných možností

24. Operačný program organizáciou realizačnej i prípravnej fázy podporuje princíp subsidiarity, za súčasnej podpory všeobecne prospešných činností s viacsmerými pozitívnymi vplyvmi na všetkých úrovniach od obce až po celoštátnu úroveň.

25. Operačný program nepriamo podporuje win-win stratégie v oblasti hospodárenia, rozhodovania, riadenia a správania sa na všetkých úrovniach vrátane medzinárodnej a cezhraničnej spolupráce

26. Operačný program prispieva významnou mierou k eliminovaniu rizík z globalizácie predovšetkým v oblasti klimatických zmien

27. Na úrovni jednotlivých prioritných osí sa udržateľný rozvoj ako základná priorita premieta do tematických cieľov, ako aj aktivít a ich očakávaných dopadov realizácie. Aktivitu, ktorú sú podporované v rámci jednotlivých prioritných osí, svojimi výsledkami priamo prispievajú k napĺňaniu environmentálnych ukazovateľov udržateľného rozvoja.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Z vyššie uvedených údajov o očakávaných vplyvoch Operačného programu Kvalita životného prostredia vyplýva jeho jednoznačný pozitívny prínos po celkovej implementácii. Preto vzhľadom na jednotlivé prioritné osi a tematické ciele, hlavne v súvislosti s podporou obmedzení využívania neobnoviteľných zdrojov, ochranou ovzdušia, zlepšovania kvality vody a odstraňovania environmentálnych záťaží je predpoklad, že realizáciou týchto opatrení dôjde k **zlepšeniu životného prostredia nielen v susedných, ale aj v iných okolitých štátoch. Nepredpokladá sa žiadny negatívny vplyv presahujúci štátne hranice.**

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejností vrátane jej združení

Vzhľadom na celoštátny charakter dokumentu a jeho obsah je zainteresovanou verejnosťou obyvateľstvo Slovenskej republiky, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb pôsobiacich v SR.

2. Zoznam dotknutých subjektov

Dotknuté orgány štátnej správy a samosprávy

Dotknutými orgánmi sú všetky orgány verejnej správy, ktorých záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov podmieňujú povolenie Operačného programu, alebo ktorých vyjadrenie sa vyžaduje pred jeho prijatím, alebo schválením.

Dotknuté obce

Dotknutými obcami sú jednotlivé obce združené do 8 samosprávnych krajov (Bratislava, Trnava, Trenčín, Nitra, Banská Bystrica, Žilina, Košice, Prešov)

3. Dotknuté susedné štáty

Realizáciou koncepcie obsiahnutej v strategickom dokumente nie sú negatívne dotknuté žiadne štáty.

V. Doplňujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia

Strategický dokument neobsahuje mapovú ani grafickú dokumentáciu

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu a jeho oznámení

Návrh Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 – 2020 (2013), Bratislava: MŽP SR

HUBA, M., 1996a: Uplatnenie zásad trvalej udržateľnosti pri hodnotení environmentálnych vplyvov rozvojových koncepcií. Životné prostredie 30, s.19-21.

HUBA, M., 1996b: Uplatnenie filozofie trvalej udržateľnosti pri hodnotení návrhov rozvojových koncepcií. In: Kozová, M. a kol., 1996: Strategické environmentálne hodnotenie (SEA) ako jeden z nástrojov realizácie environmentálnej politiky a stratégie trvalo udržateľného rozvoja, 1. Časť. Centrum pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie pri KKE PRIF UK, MŽP SR Bratislava: s. 55-74.

ICLEI's Guide to Environmental management for Local Authorities in Central and Eastern Europe, ICLEI European Secretariat GmbH, Freiburg, 1994.

KOZOVÁ, M. 2000: Strategické environmentálne hodnotenie v Slovenskej republike - Súčasné právne zabezpečenie, praktické skúsenosti a očakávaný vývoj, Acta Iuridicae Universitas Comeniana, T. XX, Univerzita Komenského Bratislava, s. 175 - 191

KOZOVÁ, M., 2000: Vzťah národnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja k štátnej politike, existujúcim a pripravovaným koncepciám a stratégiám, in: Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, s. 222-245, REC Slovensko, MŽP SR, december 2000

KOZOVÁ, M., BUTKOVSKÁ, K., VRBENSKÝ, R., ANTALOVÁ, S., 1999: Environmentálne hodnotenie zásadných rozvojových koncepcií (§ 35 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z.), Náležitosti dokumentácie a odporúčané metodické postupy pre republikovú a regionálnu úroveň, KKE PRIF UK, MŽP SR, 73 s. a prílohy.

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja v SR, 2000, REC Slovensko, MŽP SR, UNDP.

RUŽIČKOVÁ, H., HALADA, Ľ., JEDLIČKA, L., KALIVODOVÁ, E. (eds.), (1996): Biotopy Slovenska, Ústav krajinnej ekológie SAV, Bratislava, 192 p.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Bratislava, 31. júla 2013

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

prof. Ing. arch. Maroš Finka PhD., zodpovedný riešiteľ

doc. PhDr. Dagmar Petříková, PhD.

Ing. Ľubomír Jamečný, PhD.

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Ing. Martin Húska

generálny riaditeľ sekcie environmentálnych programov a projektov

Ministerstvo životného prostredia SR

Námestie Ľudovíta Štúra 1

812 35 Bratislava